

ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ

ଓଡ଼ିଶା ବିଧାନ ସଭାରେ
୧୯୭୨-୭୩ ମସିହାର ବଜେଟ୍ ଉପସ୍ଥାପିତ କରି
ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବିଶ୍ଵନାଥ ଦାସଙ୍କ
ଅଭିଭାଷଣ

1880

1880
1881
1882
1883
1884
1885
1886
1887
1888
1889
1890
1891
1892
1893
1894
1895
1896
1897
1898
1899
1900

ମାନ୍ୟବର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମହାଶୟ,

ମୁଁ ୧୯୭୨-୭୩ ମସିହା ପାଇଁ ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କ ବାର୍ଷିକ ଅର୍ଥ-ବିବରଣୀ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବାକୁ ଯାଉଛି ।

୨ । ୧୯୭୧ ମସିହା ଜୁଲାଇ ମାସରେ ଏ ଗୃହରେ ଚଳିତ ବର୍ଷର ବଜେଟ ଉପସ୍ଥାପିତ କରାଯାଇଥିବା ବେଳେ ଯେଉଁ ସରକାରୀ ସେବା ଗତି କରୁଥିଲା ଓ ଆମର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତଥା ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ତାହାର ପ୍ରଭାବ କିଭଳି ପଡ଼ିଥିଲା, ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ମୁଁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲି । ତା'ପରଠାରୁ ଐତିହାସିକ ସତ୍ୟାପ୍ରବାହ, ଯଥା:- ପାକିସ୍ତାନଦ୍ୱାରା ସଂଘର୍ଷର ସୂତ୍ରପାତ, ମୁଖ୍ୟତଃ ପ୍ରଧାନ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ଅସାଧାରଣ ଓ ବିଚକ୍ଷଣ ନେତୃତ୍ୱ ତଥା ଆମ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀର ସାହସିକତା, ତ୍ୟାଗ ଓ ଶୃଙ୍ଖଳା ଏବଂ ମୂର୍ତ୍ତି ବାହିନୀର ବୀରତ୍ୱ ଯୋଗୁଁ ବିଜୟନଗର ଓ ଯୁଦ୍ଧର ପରିଣତି ସ୍ୱରୂପ ଗଣତନ୍ତ୍ର ତଥା ଧର୍ମନିରପେକ୍ଷତାରେ ଆତ୍ମାକାନ୍ତ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ବଙ୍ଗଳାଦେଶର ଅଭ୍ୟୁଦୟ ଫଳରେ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ତଥା ରାଜତତ୍ତ୍ୱର ନୀତି, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ଯୋଜନାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକତର ଐକ୍ୟର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପୁଜିଛି । ଏଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶରେ ଯେଉଁଭଳି ପରିସ୍ଥିତି ଦେଖାଦେଇଛି ସେଥିରେ ସ୍ୱାବଲମ୍ବନ ଏବଂ ଶିକ୍ଷ ଓ କୃଷି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉତ୍ସାହନ ବୃଦ୍ଧି ତଥା ଆର୍ଥିକ ସଂଯମ ବିଶେଷ କରୁନା ହୋଇପଡ଼ିଛି । ଆଜି ଏହି ମହନୀୟ ସଭାରେ ମୁଁ ଯେଉଁ ନିରୀକ୍ଷଣର ବ୍ୟୟ ଅଟକକ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବାକୁ ଯାଉଛି ସେଥିରେ ଏହି କାଳୀନ ଅଗ୍ରାଧିକାରଗୁଡ଼ିକ ଆବଶ୍ୟକମତେ ପ୍ରତିଫଳିତ ହୋଇଛି ।

୩ । ଓଡ଼ିଶାପକ୍ଷେ ବିରତ ହି ମାସ ବିଶେଷ ବିଷୟ ସମୟ ଥିଲା । ପ୍ରକୃତରେ ୧୯୭୧ ମସିହାରେ ଆମ ରାଜ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଲଗ ଲଗ ପ୍ରାକୃତିକ ତିପରି ଦେଖାଦେଲା, ତା'ଫଳରେ ଉଚ୍ଚ ବର୍ଷକୁ ଏକ ଅନୁଭୂତ ସମୟ-ବୋଲି କହିବା ଭୁଲ ହେବ ନାହିଁ । ରାଜ୍ୟର ବ୍ରାହ୍ମଣୀ ଓ ବୈତରଣୀ ନଦୀ ଏବଂ ଏହାର ସମସ୍ତ ଶାଖା ନଦୀମାନଙ୍କରେ ପ୍ରବଳ ବନ୍ୟା ହୋଇଥିଲା । ଏହି ବନ୍ୟା ଥରକୁ ଥର ଆସି ଅସ୍ୱାଭାବିକଭାବେ ଦୀର୍ଘକାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ୟାଜଳ ଜମି ରହିବାରୁ ମରାମତି ହୋଇଥିବା ବନ୍ଧବାଡ଼ ଧୋଇ ହୋଇ ଯାଇଥିଲା । ଗୋଟିଏ ଥରର ବନ୍ୟାଜଳ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ନିଷାସନ ନ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଥର ପାଇଁ ପୁଣି ନଳବର୍ତ୍ତି ଆସିଥିଲା । ବନ୍ୟାର ଠିକ୍ ପରେ ପରେ ଅକ୍ଟୋବର ୨୯ ଓ ୩୦ ତାରିଖରେ ବାତ୍ୟା ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ଏହା ଫଳରେ ବହୁଲୋକ ମୃତ୍ୟୁମୁଖରେ ପଡ଼ିଲେ ଏବଂ ଦିପର ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକେ ଅଳ୍ପଅଳ୍ପ ଦୁଃଖ ଦୁର୍ବଣା ଭୋଗ କଲେ । ଘଣ୍ଟାକୁ ୧୭୫ କିଲୋମିଟର ବେଗରେ ବାତ୍ୟା ବହି କଟକ, ବାଲେଶ୍ୱର, ପୁରୀ, ମୟୂରଭଞ୍ଜ, କେନ୍ଦୁଝର ଓ ବୃନ୍ଦାବନ ଜିଲ୍ଲାର ପ୍ରାୟ ୮,୦୦୦ ବର୍ଗ ମାଇଲ ଅଞ୍ଚଳର ସମସ୍ତ ଫସଲ ଓ ବାସ-ଗୃହର ବ୍ୟାପକ କ୍ଷତି ଘଟାଇଥିଲା । ବାତ୍ୟା ସହିତ ସମୁଦ୍ର କୁଆର ଯୋଗୁଁ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ମନୁଷ୍ୟ ଓ ଗୋରୁଗାଈ ମାରିଗଲେ । ସମୁଦ୍ର କୁଆର ଉପକୂଳର ୧୫ ମାଇଲ ଭିତରକୁ ମାଡ଼ିଆସିବା ଫଳରେ ପ୍ରକୃତ କ୍ଷୟକ୍ଷତି ଘଟିଲା ଏବଂ ଲୋକେ ଅଳ୍ପଅଳ୍ପ ଦୁର୍ବଣା ଭୋଗିଲେ । ଏ ସଂଜ୍ଞାତ ପୃଷ୍ଠାଙ୍କ ବିବରଣୀ ଏ ଗୃହରେ ପୂର୍ବରୁ ଦିଆଯାଇଛି । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଋଣ ଆକାରରେ ୧୫.୫୬ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ଗ୍ରାଣ୍ଟ ଆକାରରେ ୩.୭୭ କୋଟି ଟଙ୍କା, ଏଭଳି ମୋଟ ୧୯.୩୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେଲେ । ବାତ୍ୟା ଦାବଦ ସାହାଯ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ ବୋଲି ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଉପଲବ୍ଧି କଲେ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ପୁନରୁତ୍ଥାନ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ୨୦.୯୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ମଂଜୁର କରିସାରି ଏଥି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଅତିରିକ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ୧୩.୬୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେବାପାଇଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଛନ୍ତି । ମୁଁ ଏ ବିଷୟଟି ପ୍ରତି ବ୍ୟକ୍ତିଗତଭାବେ ଆପଣମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରୁଛି ଯେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଆମର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂର୍ଣ୍ଣମାତ୍ରାରେ ପୂରଣ କରି ନପିଲେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ରାଜ୍ୟର ସମସ୍ତ ଅନୁଯାୟୀ ଖର୍ଚ୍ଚକୁ ସୀମାବନ୍ଧ ରଖିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନରୋନାଶ୍ଚି ଉଦ୍ୟମ କରିଛୁ ଏବଂ ବାସ୍ତବ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀସହ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିଛୁ । ଆମମାନଙ୍କର ଏ ଧରଣର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ସକାଶେ ଅନ୍ୟାୟଭାବେ ଦୋଷାରୋପ କରା ଯାଇଛି । ମାତ୍ର ଏ ବିଷୟରେ ଯଦି କୌଣସି ଦୋଷ ଦୂର୍ବଳତା ରହି ଯାଇଥାଏ ତେବେ ଆର୍ଥିକ ଶୃଙ୍ଖଳା ରକ୍ଷାର ଆବଶ୍ୟକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତାହା କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଉପରେ କି ଏବେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଦେଖି କୋର ଦେଇଛନ୍ତି ।

୪ । ଏହି ଅବସରରେ ମୁଁ ଏକଥା ସୁସ୍ଥ ଭାବେ ଶୁଣି ସେ ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରତି ତଥା ସମ୍ପୃକ୍ତ ହାସଲ ପାଇଁ ଆମେ ଯେଉଁ ଯିବାତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛୁ, ଏହି ବାଧାବିଘ୍ନ ଫଳରେ ତାହା କୌଣସି ମାତ୍ରାରେ ହ୍ରାସପାଇବ ନାହିଁ । ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟମାନେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଜୀବନଧାରଣ ମାନ ଓ ଦେଶର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନଙ୍କର ଜୀବନଧାରଣ ମାନ ମଧ୍ୟରେ ତାରତମ୍ୟ କେବଳ ମାତ୍ର ଅତ୍ୟଧିକ ନୁହେଁ, ଏହା ଜମିଖଣ୍ଡ ବର୍ତ୍ତକରେ ଲାଗିଛି । ପରିସଂଖ୍ୟାନ ଓ ଅର୍ଥନୀତି ସଂସ୍ଥାର ହିସାବ ଅନୁଯାୟୀ ଓଡ଼ିଶାର ଆୟ ୧୯୬୯-୭୦ ମସିହାରେ ୫୩୨ କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ୫୪୭ କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଏହି ବୃଦ୍ଧି ହେଉଛି ଶତକଡ଼ା ୨.୮ ଭାଗ । ହାରାହାରି ଜାତୀୟ ଆୟ ବୃଦ୍ଧି ତୁଳନାରେ ଏହା ଅବଶ୍ୟ କମ୍ । ୧୯୭୦-୭୧ ମସିହାରେ ଓଡ଼ିଶାର ମୁଣ୍ଡପିଛା ଆୟ ଥିଲା ୨୫୨ ଟଙ୍କା । ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷର ହାରାହାରି ତୁଳନାରେ ବୃଦ୍ଧିର ହାର ଶତକଡ଼ା ୧ ଭାଗକୁ କମ୍ ହୋଇଥିଲା । ମୁଣ୍ଡପିଛା ଆୟରେ ରହିଯାଇ ଥିବା ତାରତମ୍ୟ ୧୯୬୪-୬୫ରେ ୬୪ ଟଙ୍କା ଥିବା ବେଳେ ୧୯୬୯-୭୦ ବେଳକୁ ଏହା ବୃଦ୍ଧିପାଇ ୮୯ ଟଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚିଛି । ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅନଗ୍ରସରତାର ଏକଟି ଏକ ପଟ୍ଟଭୂମିରେ ୧୯୬୧-୬୨ରେ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ ଆମେ ଏକ ବ୍ୟାପକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନେଇଥିଲୁ । ଉତ୍ପାଦନର ଲକ୍ଷ୍ୟ ୬୦ ଲକ୍ଷ ଟନରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିଲା । ଦୁର୍ଭିକ୍ଷବିପ୍ଳବ ବନ୍ୟା ଓ ବାତ୍ୟା ଯୋଗୁଁ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣପାଇଁ ଗୁରୁତର ଅସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି ହେଲା । କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଜିଲ୍ଲାଗୁଡ଼ିକରେ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ନିକଟରେ ହୋଇଥିବା ଏକ ସର୍ବେକ୍ଷେପ କଣାଯାଇଛି ଯେ ୨୯.୫ ଲକ୍ଷ ଏକର ଜମିରେ ଧାନ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଛି ଏବଂ ଏହାଫଳରେ ସ୍ଥାନିକ ଉତ୍ପାଦନ ପ୍ରାୟ ସାତେ ଘାତଲକ୍ଷ ଟନ୍ କମିଯାଇଛି ।

ବାତ୍ୟା ଜନିତ କ୍ଷୟକ୍ଷତିର ବ୍ୟାପକତା ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବିପର ଅଞ୍ଚଳର ଲୋକମାନଙ୍କର ଆତ୍ମପ୍ରତ୍ୟୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ତଥା ସେମାନଙ୍କର ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ଥିତିର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପରିକଳ୍ପନା ମାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଆମେ ଉପଲବ୍ଧ କଲୁ । କଳ ଯୋଗାଣର ବ୍ୟବସ୍ଥାପାଇଁ ଆମେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ ପରିକଳ୍ପନା ହାତକୁ ନେଲୁ । ରବି ଋତୁରେ ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜଳ ଯୋଗାଣର ସୁବିଧା ରହିଥିଲା ସେ ଅଞ୍ଚଳରେ ସରସ ଶୁଖିପାଇଁ ଆମେ ପରିକଳ୍ପନାମାନ ଆରମ୍ଭ କଲୁ । ଭୁଣା ମାଡ଼ି ଯାଇଥିବା ଅଞ୍ଚଳରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉତ୍ପାଦ ଜଳ ବୋର୍ଡ଼ଠାରୁ ମିଳିଥିବା ୫ ଟି ଇନ୍ ସାହାଯ୍ୟରେ ୧୦୦ଟି ଗଭୀର ନଳକୂପ ବସା ଯାଇଛି । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ଖରାପ ଋତୁରେ ୨୦୦ ଏକର ଓ ରବି ଋତୁରେ ୬୦ ଏକର ସ୍ପଷ୍ଟ ଜମିକୁ ଜଳ ଯୋଗାଇ ଦେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଇଛି । ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ନଦୀରେ ମଧୁର ଜଳ ମିଳୁଛି, ସେ ସବୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ୫୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ୩୦୦ ଯୁନିଟ ଇଠା ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । ଏ ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକଟି ରବି ଋତୁରେ ୬୦ ଏକର ଏବଂ ଖରାପ ଋତୁରେ ୨୦୦ ଏକର ସ୍ପଷ୍ଟ ଜମିକୁ ଜଳ ଯୋଗାଇ ଦେବ । ବାତ୍ୟା ବିପର ଅବଶିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଆଂଶିକଭାବେ ସମବାୟ ସଂସ୍ଥା କରିଆରେ ଏବଂ ବାକିତକ ସ୍ଥାନରେ ବ୍ୟବସାୟୀ ବ୍ୟାଙ୍କମାନଙ୍କ କରିଆରେ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗ କରି କୂପ ଖନନ ଓ ଅଳ୍ପ ଗଭୀର ନଳକୂପ ବସାଇବାପାଇଁ ଏକ ବ୍ୟାପକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନିଆ ଯାଇଛି । ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକ କରିଆରେ ଏହି ସବୁ ଯୋଜନାରେ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗପାଇଁ ଆମେ ଏକ କୋଟି ଟଙ୍କା ବରଦ କରିଛୁ । ଆଉ ମଧ୍ୟ ସମ ପରିମାଣର ଟଙ୍କା ବ୍ୟବସାୟୀ ବ୍ୟାଙ୍କଗୁଡ଼ିକ ଯୋଗାଇ ଦେବେ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଇଛି । ଏହି ସବୁ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗ କରି ୨,୦୦୦ ଅଳ୍ପ ଗଭୀର ନଳକୂପ ଏବଂ ୧୦,୦୦୦ କୂପ ଖନନ କରାଯାଇ ପାରିବବୋଲି ଆଶା କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଫଳରେ ୫୦,୦୦୦ ଏକରରୁ ଅଧିକ ଜମିକୁ ଜଳ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ।

ଚଳିତ ବର୍ଷର ସରସ ରବି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମପାଇଁ ଖୁବ୍ କମ୍ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଦେଶର ସବୁ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦନକ୍ଷମ ବିହନ ଆଣି ଆମେ ଶୁଣାମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦେଇଛୁ । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ତରରୁ ରାସାୟନିକ ସାର ସଂଗ୍ରହକରି ଆବ୍ୟକ୍ତକାରୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ପହଞ୍ଚାଇ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିଛୁ । ଏହାଫଳରେ ରବି ଋତୁରେ ରାଜ୍ୟରେ ସାର ବିନିଯୋଗ ଗତ ରବି ଋତୁ ଅପେକ୍ଷା ଦୁଇ ଗୁଣରୁ ଅଧିକ ହୋଇଛି । ଫସ୍ତେଟ୍ ସାର ବ୍ୟବହାର

ତିନି ଗୁଣ ଏବଂ ପଟାସ୍ ପାର ପାଞ୍ଚ ଗୁଣ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟମାନେ ଶୁଣି ଆନନ୍ଦିତ ହେବେ ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସାର ବ୍ୟବହାର ଯେପରି ବୃଦ୍ଧିପାଇଛି, ଆଗରୁ କେବେ ସେପରି ହୋଇ ନ ଥିଲା ଏବଂ ଦେଶର ଅବଶିଷ୍ଟ ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କରେ ଓଡ଼ିଶା ଚୂକନାରେ ଏବେ ସାର ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିବାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଜମ୍ ।

ବାଟ୍ୟା ବିପନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳମାନଙ୍କରେ ଗୁଣ୍ଡାମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତହସ୍ତରେ ଚଳାକୀ ରଣ ଯୋଗାଇ ଦେବାର ଏକ ନୂତନ ପଦ୍ଧତି ଗ୍ରହଣ କରିବାରୁ ଏହା ବହୁଳାଂଶରେ ସମ୍ଭବପର ହୋଇପାରିଥିଲା । ସମବାୟ ସଂଗଠନ ଗୁଡ଼ିକରେ କେତେକ ଚୁଟି ଯୋଗୁଁ ଓ ରାଜସ୍ୱ ବିଭାଗ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତଥିବା ଯୋଗୁଁ ଆମେ ବୁରୁ ସଂସ୍ଥାକୁ ଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କଲୁ । ବିହନ, ସାର ଏବଂ ରଣ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରେ ଯୋଗାଇ ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଗଲା । ଅନେକ ସରକାରୀ ବିଭାଗ ତଥା କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କୁ ଏଥିପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଶ୍ରମ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା । ସେମାନଙ୍କର ସେହି ଶ୍ରମ ସ୍ୱାର୍ଥକ ହୋଇଛି ବୋଲି ମୁଁ ଏଠାରେ ଆନନ୍ଦର ସହିତ ପ୍ରକାଶ କରୁଛି ।

ଦରଦାନ

୫ । ପରିଚୋଷର ବିଷୟ ଏହି ଯେ ଶରଣାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଉଚ୍ଚଶଯୋଗ୍ୟର ଗୁରୁଭାର ସତ୍ତ୍ୱେ ୧୯୭୧ ମସିହାରେ ସର୍ବମୋଟ ମୂଲ୍ୟସ୍ୱରୂପ ମାତ୍ର ଶତକଡ଼ା ୩୯ ଲାଗ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ଖାଦ୍ୟ ପଦାର୍ଥର ଦରଦାନ ୧୯୭୦ ମସିହାରେ ଶତକଡ଼ା ୫.୨ ବର୍ଦ୍ଧି ଯାଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ୧୯୭୧ ମସିହାରେ ଶତକଡ଼ା ୧୮ ଲାଗମାତ୍ର ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିଲା । ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ଶ୍ରମଜୀବୀ ଖାଉଟି ଦରଦାନ ସୂଚୀ ୨୪୯ ରୁ ୨୫୯କୁ ବଢ଼ିଥିଲା । ୧୯୭୦-୭୧ ର ପ୍ରଥମ ୬ ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଦରଦାନ ସୂଚୀ ୨୫୮କୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ୧୯୭୧-୭୨ ବର୍ଷର ସେହି ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ଏହା ୨୫୨ କୁ ହ୍ରାସ ପାଇଥିଲା । ଦରଦାନ ବୃଦ୍ଧି ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟର କାରଣ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ହେଁ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟର ବ୍ୟାପକ କ୍ଷୟକ୍ଷତି ଯୋଗୁଁ ବର୍ଷର ଶେଷଆଡ଼କୁ ଏହା ଖରାପ ଆଡ଼କୁ ଗତି କରିବାର ଆଶଙ୍କା ରହିଛି । ସରକାର ଏବିଗରେ ସକାର ରହିଛନ୍ତି ଓ ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିଲେ ସମୁଚିତ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ ।

ଚକୃର୍ଥ ମଞ୍ଚବାସି ଯୋଜନା

୬ । ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟବୃନ୍ଦଙ୍କ ସ୍ମରଣ ଥିବ, ଗତବର୍ଷ ମୁଁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲି ଯେ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାର ଆକାର ପରିବର୍ଦ୍ଧନ ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନିଜର ସମ୍ଭବ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଓ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗକାରୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରୁ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ଉଦ୍ୟମ କରି ଆସୁଛନ୍ତି । ମୁଁ ଅତି ଆନନ୍ଦର ସହ ଘୋଷଣା କରୁଛି ଯେ ରାଜ୍ୟର ଚକୃର୍ଥ ପଞ୍ଚବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ, ଯାହାକି ୨୨୩ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ କିଛି କମ୍ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା, ଆମର ବର୍ତ୍ତମାନର ସମ୍ଭବ ସଂଗ୍ରହ ଉଦ୍ୟମ ଅବ୍ୟାହତ ରହିଲେ ତାହା ୨୭୦ କୋଟି ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ । ମୁଁ ଏଠାରେ ଆହୁରି ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ଚାହେଁ ଯେ ଆମ ଯୋଜନାର ବ୍ୟୟ ବରାଦ ବୃଦ୍ଧି, ରିକର୍ଭ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଅନୁପ୍ରାପ୍ତ ଋକ୍ତ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ଉଠାଣ ଦ୍ୱାରା ଶୁଚିନାହିଁ, ବରଂ ଅଧିକ ସମ୍ଭବ ସଂଗ୍ରହ ଦ୍ୱାରା ଏହା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିଛି । ଏହାସତ୍ତ୍ୱେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ନିଜେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଶୁଦ୍ଧରେ ଓ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥାମାନଙ୍କ ଜରିଆରେ ଅର୍ଥ ଲଗାଣର ହାର ଆହୁରି ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ତମେଶ୍ୱର ଉଦ୍ୟମ କରିବେ ।

୭ । ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ମୁଁ ୧୯୭୨-୭୩ ପାଇଁ ବଜେଟ୍ ଅଟଙ୍କ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ୧୯୭୦-୭୧ ବଜେଟ୍ ହିସାବ ଓ ୧୯୭୧-୭୨ ପାଇଁ ସଂଶୋଧିତ ଅଟଙ୍କକର କେତେକ ବିଷୟ ସଂପର୍କରେ ଠିକେ ଠିକେ ସୂଚନା ଦେବି ।

୧୯୭୦-୭୧ର ଦ୍ଵିମାସ

୮ । ୭'୪୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ବଜରା କମା ଥାଇ ୧୯୭୦-୭୧ ମସିହାର ହିସାବ ସମାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ବର୍ଷ ଶେଷର ବଜରା, ମୁଖ୍ୟତଃ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ମିଳିଥିବା ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟ ଓ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ବାବଦରେ କେତେକ ଆର୍ଥିକ ସମ୍ବଳ ଲବ୍ଧରୁ ରହିବାଯୋଗୁଁ ହୋଇଥିଲା । କେନ୍ଦ୍ରଠାରୁ ଯେଉଁ ଅଧିକ ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିଥିଲା ତାହା ୧୯୭୧-୭୨ର ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ଗଣ ସାହାଯ୍ୟ ବାବଦରେ ପରେ ମଜୁରୀ କରିଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଯୋଜନା ହିସାବ ବାବଦର ବଜରା ସମ୍ବଳ ରାଜ୍ୟର ୧୯୭୧-୭୨ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାରେ ସାମିଲ କରି ଦିଆଯାଇଛି ।

ସଂଶୋଧିତ ଅଟକଳ, ୧୯୭୧-୭୨

୯ । ଗତ କୁସ୍ତର ମାସରେ ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟମାନେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବର୍ଷର ଯେଉଁ ବଜେଟ ଅଟକଳ ମଂଜୁର କରିଥିଲେ ସେଥିରେ ୨୬ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କମା ରହିବ ବୋଲି ବଜରା କରାଯାଇଥିଲା । ବର୍ଷର ନେଶଦେଶ ପରେ ୩'୯୭ କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଅଣ୍ଟ ପଡ଼ିଥାନ୍ତା । ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କମାକୁ ହିସାବକୁ ନେଲେ ୩'୭୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଅଣ୍ଟ ଥାଇ ବର୍ଷଶେଷ ହୋଇଥାନ୍ତା । ସଂଶୋଧିତ ଅଟକଳ ଅନୁଯାୟୀ ସରକାରଙ୍କ ହିସାବ ୩୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବଜରା ଥାଇ ସମାପ୍ତ ହେବ ବୋଲି ଆମେ ଆଶାକରୁଁ । ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କମା ବାବଦକୁ ୭'୪୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ହିସାବକୁ ନିଆଯାଇ ବର୍ଷର ନେଶଦେଶ ପରେ ୭'୧୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଅଣ୍ଟ ପଡ଼ିବ ।

୧୦ । ବଜେଟର ଅଣ-ଯୋଜନା ରାଜସ୍ୱ ହିସାବରେ ୧୪'୬୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଅଣ୍ଟଥିଲା । ତାହା ୨୮'୬୩ କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । କ୍ୟାପିଟାଲ ଆକାରରେ ୮'୪୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଉଛି ଯେ ଭିଲିଫ ଖର୍ଚ୍ଚର ଅଧିକାଂଶ ଭାଗ ରାଜସ୍ୱ ହିସାବରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା କେବଳ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାହାଯ୍ୟର କେବଳ ମାତ୍ର ଗ୍ରାଣ୍ଟ ଅଂଶବଦ୍ଧ ରାଜସ୍ୱ ହିସାବରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ ଗଣ ହୋଇଥିବାରୁ କ୍ୟାପିଟାଲ ଆକାରରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇଛି ।

୧୧ । ରାଜ୍ୟର ୧୯୭୧-୭୨ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ତୀୟ ଅଟକଳ ୫୩'୫୬ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଥିବା ବିଷୟ ମୁଁ ବଜେଟ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବା ସମୟରେ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିଥିଲି । ମୁଁ ଆନନ୍ଦର ସହିତ ଜଣାଇବାକୁ ଶୁଭେଁ ଯେ ମୁଖ୍ୟତଃ ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡର ଗଣ ସଂଗ୍ରହ ପରିମାଣ ବୃଦ୍ଧି ଓ ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକରେ ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ଭାରତର ବିକଳ ବ୍ୟାଙ୍କଠାରୁ ଅଧିକା ଅର୍ଥ ମିଳିବା ଫଳରେ ଏହି ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାର ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ୫୫'୪୭ କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ଆମେ ସମର୍ଥ ହୋଇଛୁ । ଏଥିମଧ୍ୟରୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସଂଶୋଧିତ ଅଟକଳରେ ୪୭'୨୭ କୋଟି ଟଙ୍କା ବରାଦ କରାଯାଇଛି ।

୧୨ । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଗୃହରେ ୧୯୭୨-୭୩ ମସିହା ବଜେଟ ଅଟକଳର ମୋଟାମୋଟି ବିବରଣୀ ଉପସ୍ଥାପିତ କରୁଛି ।

୧୯୭୨-୭୩ ବଜେଟ ଅଟକଳ

୧୩ । ମୁଁ ଆଗରୁ ଜଣାଇଛି ଯେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବର୍ଷର ହିସାବ ୩୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବଜରା ରହି ସମାପ୍ତ ହେବ ବୋଲି ଆମର ଆଶା ଏବଂ ଏହା ୧୯୭୨-୭୩ର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କମା ହେବ । ଅଣ-ଯୋଜନା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଗ୍ରାଣ୍ଟ ଓ ୧୯୭୮-୭୯ର କରଧାର୍ଯ୍ୟ ଭିତ୍ତିରେ ୧୯୭୨-୭୩ରେ ମିଳିଥିବା ଟିକସର ଅଂଶ ଓ ଶୁଳକଗୁଡ଼ିକୁ ମିଶାଇ ରାଜସ୍ୱ ଆୟ ୧୨୭'୭୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ଓ ଅଣ-ଯୋଜନା ରାଜସ୍ୱ ବ୍ୟୟ ୧୪୭'୬୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ହେବାର ସମ୍ଭାବନା । ଏହିଭଳି ଅଣ-ଯୋଜନା ରାଜସ୍ୱ ନିଅଣ୍ଟ ୧୮'୮୮ କୋଟି ଟଙ୍କା ହେବବୋଲି ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି ।

ଯୋଜନାକ୍ଷେତ୍ରରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନା ସମେତ ରାଜସ୍ୱ ହିସାବ ବାବଦ ବ୍ୟୟପାଇଁ ୩୦.୬୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏହି ବ୍ୟୟ ତୁଲାଇବାପାଇଁ ପ୍ରାୟ ଆକାରରେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆୟ ୨୧.୧୬ କୋଟି ଟଙ୍କା ହେବ ବୋଲି ଅଟକଳ କରାଯାଇଛି । ଏଣୁ ୧୯୭୯-୮୦ଠାରୁ ଗୃହଣ କରା ଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ବଳ ସଂଗୃହ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଫଳାଫଳ ଓ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ବଳରୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କୁ ମିଳିଥିବା ଅଂଶରୁ ବିଶୁଦ୍ଧ ନ ନେଇ ଯୋଜନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ରାଜସ୍ୱ ନିଅଣ୍ଟର ପରିମାଣ ୯.୪୯ କୋଟି ଟଙ୍କା ହେବାର ସମ୍ଭାବନା ।

ତେଣୁ ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରିଥିବା ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକୁ ବାବଦରେ ଉଭୟ ଯୋଜନା ଓ ଅଣ-ଯୋଜନା ବାବଦରେ ମୋଟ ରାଜସ୍ୱ ନିଅଣ୍ଟର ପରିମାଣ ୨୮.୩୬ କୋଟି ଟଙ୍କା ହେଉଛି ।

୧୪। କ୍ୟାପିଟାଲ ଆକାରରେ ଅଣ-ଯୋଜନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆୟ ବ୍ୟୟ ଯଥାକ୍ରମେ ୨୬.୫୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ଓ ୫୨.୧୮ କୋଟି ଟଙ୍କା ହୋଇଥିବାର ଅଟକଳ କରାଯାଇଛି । ଏହାଫଳରେ ମିଳିଥିବା ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟକୁ ବାବଦରେ ୨୫.୬୬ କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଅଣ୍ଟ ପଡ଼ିବ । ସାଧାରଣଙ୍କଠାରୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ୯.୯୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଋଣ ଆକାରରେ ପାଇବାର ଯେଉଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଛନ୍ତି, ତାହା ଏହି ଆୟର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଋଣ ପରିଶୋଧପାଇଁ ସରକାର ପଡ଼ୁଥିବା ୪୮.୬୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ଅଟକଳର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ । ଆମକୁ ଏହି ପରିଶୋଧର ମୁଖ୍ୟ ଅଂଶ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କୁ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆସନ୍ତା ବର୍ଷକୁ ଏହା ୩୯.୧୫ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚିଯିବ, ଯାହାକି ପୂର୍ବ ବର୍ଷମାନଙ୍କ ତୁଳନାରେ ସର୍ବାଧିକ । ମୁଁ ଏଠାରେ ସତ୍ୟ ବୁଦ୍ଧିକୁ ଜଣାଇ ଦେବାକୁ ଗୃହେଁ ଯେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବର୍ଷ ଆମେ ଋଣ ପରିଶୋଧ ବାବଦରେ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ୩୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଦେଉଛୁ । ୧୯୭୨-୭୩ ମଧ୍ୟରେ ଏ ବାବଦ ଦେୟ ହଠାତ୍ ୯ କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବଢ଼ି ଯାଇଛି । ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଉଛି, ଚର୍ଚ୍ଚିତ ବର୍ଷ ବନ୍ୟା ଓ ବାତ୍ୟା ସାହାଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଅଣାଯାଇଥିବା ଋଣର ଏକ ଅଂଶ ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଓ ବିଶେଷକରି ସ୍ୱଳ୍ପ ମିଆଦୀ ଋଣକୁ ଏକ ଛିଣ୍ଡରେ ପରିଶୋଧ କରିବାକୁ ହେବ । ରାଜ୍ୟର ଋଣ-ଭାରର ବିଶଦ ବିବରଣୀ କଳେବ ଗାନ୍ଧୀର ପରିଶିଷ୍ଟ “ଜ” ରେ ଦିଆଯାଇଛି ।

୧୫। କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଉଦ୍ୟୋଗ ସମେତ ଯୋଜନାରେ କ୍ୟାପିଟାଲ ଆକାରର ବାବଦ ଆୟ ଓ ବ୍ୟୟ ଯଥାକ୍ରମେ ୨୪.୬୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ଓ ୨୯.୭୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ହେବ । ଏହା ଫଳରେ ୫.୧୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଅଣ୍ଟ ପଡ଼ିବ । ଏଣୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟକୁ ବାବଦରେ କ୍ୟାପିଟାଲ ଆକାରରେ ସର୍ବମୋଟ ନିଅଣ୍ଟର ପରିମାଣ ୩୦.୬୬ କୋଟି ଟଙ୍କା ହେବ ।

୧୬। ପବ୍ଲିକ ଆକାରରେ ଆୟ ୧୭୧.୬୧ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଟକଳ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଏଥିରୁ ସମ୍ଭାବିତ ବ୍ୟୟ ୧୬୭.୧୭ କୋଟି ଟଙ୍କା ଯାଇ ୯.୪୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ବକଳା ରହିବ ।

୧୭। ଏଣୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟ ବାବଦ ଆୟ, କେନ୍ଦ୍ରର ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ବଳରୁ ରାଜ୍ୟର ଅଂଶ ଓ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ବଳ ସଂଗୃହ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବାବଦରେ ୧୯୭୨-୭୩ରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ଦେଶ ଦେଶରେ ସର୍ବମୋଟ ୪୯.୬୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ନିଅଣ୍ଟ ହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଇଛି । ଏଥି ମଧ୍ୟରୁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ୩୫ କୋଟି ଟଙ୍କାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଋଣ ସାହାଯ୍ୟ ଅଣା ଯାଇ ୩୫.୧୦ କୋଟି ଟଙ୍କାର ଅଣ-ଯୋଜନା ନିଅଣ୍ଟ ଭରଣା କରାଯିବ ବୋଲି ଆଶା ରହିଛି । ଅବଶିଷ୍ଟ ୧୪.୬୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ନିଅଣ୍ଟହେଉଛି ।

ଅତିରିକ୍ତ ପମ୍ବଳ ସଂଗ୍ରହ

୧୮। ଗତବର୍ଷ ମୁଁ ଏହି ଗୃହକୁ ଜଣାଇଥିଲି ଯେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଚତୁର୍ଥ ପଞ୍ଚ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନା ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ୩୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ବଳ ସଂଗୃହ କରିବା ପାଇଁ ଯତ୍ନ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ବାୟର୍ ପୂରଣ ନିମନ୍ତେ ଆମେ କିଛି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୃହଣ କରି ସାରିଛୁ । ଯେଉଁସବୁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୃହଣ କରାଯାଇଛି,

ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଲା— ବିଜ୍ଞାନର ହାରର ସଂଶୋଧନ, ଭୂମିକର (ଲୋକସେସ) ହାରର ବୃଦ୍ଧି, ଖାମ ଶୁଳକର ସଂଶୋଧନ, ବିଦ୍ୟୁତ ଶୁଳକ ବୃଦ୍ଧି, ଜଳକର ହାରର ବୃଦ୍ଧି, କେତେକ ଖଣି ରୟାଲ୍‌ଟିର ହାର ବୃଦ୍ଧି, ସରକାରୀ ଜମି ପତ୍ରା ଦେବାପାଇଁ ସରକାରୀ ହାରର ସଂଶୋଧନ, ପ୍ରମୋଦକରର ପରିସର ବୃଦ୍ଧି, ଯାତ୍ରୀରତ୍ନା ଉପରେ ଟିକସ, ଏକପ୍ରୋପ୍‌ସ ରାସ୍ତାରେ ମାହାସୁଲ (ଟୋଲ) ଧାର୍ଯ୍ୟ, କେନ୍ଦ୍ରପଡ଼ା ବ୍ୟବସାୟର ସମୀକରଣ, ମଟର ଶ୍ରେଣିଟ ବିଜିଲପରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଟିକସ ହାରର ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ କୃଷି ଆୟକର ପଦ୍ଧତିର ସମୀକରଣ । ଏ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଫଳରେ ୧୯୭୨-୭୩ ମସିହାରେ ୮୭୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଆୟହେବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ । କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇ ସାରିଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥା ଫଳରେ ଯଦିଓ ଆମେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ତୁଳନାରେ ଅଧିକ ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ବଳ ସଂଗ୍ରହ କରି ପାରିବୁ ତଥାପି ଏଠିରେ ଆମେ ବିଶେଷ ଉଦ୍ୟମ କରିବା ପାଇଁ ଶିଳ କରିଛୁ । ଯାହା ଫଳରେ କି ଆମେ ଆମର ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଗୁଡ଼ିକୁ ସଂପ୍ରସାରିତ କରିପାରିବୁ । ଶୁଷ୍କମଣି ଉପରେ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ଟିକସ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନପାଇଁ ଆମର ଯେଉଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି, ତାହା ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବାପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଆୟରୁ ସମ୍ବଳ ସଂଗ୍ରହ ନିମନ୍ତେ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଏଭଳି ଭାବେ କରାଯାଇଛି ଯାହା ଫଳରେ କି ଛୋଟ ଛୋଟ ଜମି ମାଲିକଙ୍କୁ ଅତ୍ୟଧିକ ଟିକସ ବୋଝ ବହନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ୟତମ ଗୁରୁତ୍ବପୂର୍ଣ୍ଣ ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଲା—ଓଡ଼ିଶା ଜଳସେଚନ ଆଇନ ଓ ନିୟମାବଳୀର ବ୍ୟବସ୍ଥାମତେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ମୌଜିକ ଜଳକରର ପୁନଃପ୍ରବର୍ତ୍ତନ । ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନେ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଆମର ଜଳକର ବାବଦ ଆୟ ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା ଓ କେନାଲଗୁଡ଼ିକର ରକ୍ଷାଶାବେକ୍ଷଣ ବ୍ୟୟର ଅର୍ଦ୍ଧେକ ତୁଲାଉବା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ, ସୁଧା ତ ଦୂରର କଥା । ଜଳକର ହାର କମ୍‌ଥିବା ଫଳରେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ଦିଗରେ ଆମର ସାମର୍ଥ୍ୟ ବିଶେଷଭାବେ ସୀମିତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଦ୍ୱାରା କେତେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳ ତଥା ଜନସାଧାରଣ ଯଥେଷ୍ଟ ମାତ୍ରାରେ ଉପକୃତ ହେଉଥିବା ବେଳେ ଏଥିନିମନ୍ତେ ଏତେ ଅଧିକ ପରିମାଣର ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ଦିଆଯିବା ଅସମ୍ଭବ । ଉଭୟ ଦିଗରେ ବିଧାନସଭାର ଚଳିତ ଅଧିବେଶନରେ ଚିଠାଆଇନ ଆଗତ କରାଯିବ । ନିକଟରେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଉପରେ ଖଣି ରୟାଲ୍‌ଟି ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ନିମ୍ନ କିସମର ଜଙ୍ଗଲଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟ ତଥା ନିମ୍ନଶ୍ରେଣୀର ଖଣିଜ ସମ୍ବଦରୁ ମିଳୁଥିବା ରାଜସ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି କରିବାପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଆମେ ମନସ୍ଥ କରିଛୁ । ଏ ସମସ୍ତ ନୂତନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଫଳରେ ୧୯୭୨-୭୩ ରେ ୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ଆୟ ହେବ ବୋଲି ଆଶାକରାଯାଏ । ଏଣୁ ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ବଳ ସଂଗ୍ରହ ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମସ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଫଳରେ ମୋଟ ଆୟର ପରିମାଣ ୧୦୭୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ହେବ । ଗତବର୍ଷ ମୁଁ ଏ ଗୃହକୁ ଜଣାଇଥିଲି ଯେ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମର ଅଣ-ଯୋଜନା ବାବଦ ନିଅଣ୍ଟ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସୀମାମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବ ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାପାଇଁ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହୀତ ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ବଳ ମଧ୍ୟରୁ ରାଜ୍ୟର ଅଂଶ ମିଳିପାରିବ ବୋଲି ଭାରତ ସରକାର ସମ୍ମତ ହୋଇଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ବଳବତ୍ତ ଅିବା କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଟିକସ ହାରକୁ ଭିତ୍ତିକରି କେନ୍ଦ୍ରସରକାରଙ୍କ ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ବଳ ସଂଗ୍ରହ ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ଆମ ଅଂଶ ବାବଦରେ ୩୯୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ପାଇବୁ ବୋଲି ଆମେ ଆଶା କରୁଛୁ । ଏଣୁ ମୁଁ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିବା ମତେ ୪୯୭୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ମୋଟ ନିଅଣ୍ଟ ଥିବା ସ୍ଥଳେ ରାଜ୍ୟ ତଥା କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ବଳ ସଂଗ୍ରହ ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ଏବଂ ବିଶେଷ ସାହାଯ୍ୟ ବାବଦରୁ ମୋଟ ୪୯୭୮ କୋଟି ଟଙ୍କା ଆୟ ହେବ । ତେଣୁ ବର୍ଷର ନେଶଦେଶ ପରେ ୨ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ନିଅଣ୍ଟ ପଡ଼ିବ । ୩୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଜମାକୁ ହିସାବକୁ ନେଲେ ବର୍ଷ ଶେଷରେ ୩୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବଳକା ହେବ ବୋଲି ଆମେ ଆଶା କରୁଛୁ । ଯଦି ଭାରତ ସରକାର ବର୍ଷନିୟୋଗ୍ୟ ଟିକସ ପରିସରଭୁକ୍ତ କେତେକ ଟିକସ ବୃଦ୍ଧି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ତାହାହେଲେ ଆମେ ରାଜ୍ୟ ଅଂଶ ବାବଦରେ ଅଧିକ କିଛି ଅର୍ଥ ପାଇ ପାରିବୁ ଏବଂ ଏହି ଅର୍ଥ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ସାମିଲ ହେବ ।

୧୯ । ଗତ ଜାନୁଆରୀ ମାସରେ ଆମେ ଯେଉଁ କେତେକ ଅତିରିକ୍ତ ଟିକସ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲୁ, ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ମୁଁ ବିଶେଷଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ଯାଉଛି । ବଙ୍ଗଳାଦେଶରୁ ଆସିଥିବା ଶରଣାର୍ଥୀଙ୍କ ପିଣ୍ଡା ଭାରତ ସରକାର ଯେଉଁ ପରିମାଣର ଖର୍ଚ୍ଚ କରିଛନ୍ତି, ସେବିତରେ ସାହାଯ୍ୟର ନିବର୍ତ୍ତନ ସ୍ୱରୂପ ଏହି ଟିକସଲବ୍ଧ ଅର୍ଥ ଭାରତ

ସରକାରଙ୍କୁ ଦିଆଯବ । ପ୍ରମୋଦକର, ମହରାଣୀ ଟିକସ ଏବଂ ବିକ୍ରିଟିକସ ପ୍ରଭୃତିର ବୃଦ୍ଧି ଏହି ଅତିରିକ୍ତ ଟିକସ ଧାର୍ଯ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା ଏବଂ ଏଥିରୁ ୧୯୭୨-୭୩ ରେ ୩୮ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମିଳିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଇଛି । ଏ ସମସ୍ତ ଟିକସସବୁର ଅର୍ଥ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କୁ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଥିବାରୁ ବଜେଟ୍‌ରେ ସେ ବାବଦରେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ସଂଶୋଧିତ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳରେ ବରାଦ କରାଯାଇଥିବା ୯ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବାଦ୍ ଏହି ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି ।

ବାକର୍ଷ ଯୋଜନା ୧୯୭୨-୭୩

୨୦ । ୧୯୭୨-୭୩ ପାଇଁ ରାଜ୍ୟର ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାର ବ୍ୟୟବରାଦ ଆପାତତଃ ୫୭.୪୨ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ପୂର୍ବରୁ ଅତିରିକ୍ତ ଟିକସ ଧାର୍ଯ୍ୟପାଇଁ ଯେଉଁ ନୂଆ ପ୍ରସ୍ତାବ ସମ୍ପର୍କରେ ମୁଁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଛି, ତାହା ଏହି ଗୃହର ଅନୁମୋଦନ ଲାଭ କଲାପରେ ବାର୍ଷିକ ଯୋଜନାର ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ତୁଳାତ ହେବ । ଏହି ଯୋଜନା ବ୍ୟୟ ତୁଲାଇବା ନିମନ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାହାଯ୍ୟ ସ୍ୱରୂପ ୩୧.୦୪ କୋଟି ଟଙ୍କା, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଚୁକ୍ତିପୁରୁଷେ ରଖିବାବଦଳୁ ୧.୮୦ କୋଟି ଟଙ୍କା, ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡର ଖୋଲା ଟଙ୍କାର ଓ ଚୁକ୍ତିପୁରୁ ଚାବଦ ଋଣରୁ ୮.୮୮ କୋଟି ଟଙ୍କା, ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ପଦ ସଂଗ୍ରହ ବାବଦରୁ ପ୍ରାୟ ୧୦.୭୫ କୋଟି ଟଙ୍କା, କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କର ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ପଦ ସଂଗ୍ରହ ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅଂଶ ବାବଦ ପ୍ରାୟ ୩.୯୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ଏବଂ ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡର ଅତିରିକ୍ତ ସମ୍ପଦ ସଂଗ୍ରହରୁ ପ୍ରାୟ ୧.୩୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ମିଳିବ । ମୁଁ ଗୃହର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବାକୁ ଶୁଦ୍ଧେଁ ଯେ ୧୯୭୨-୭୩ ପାଇଁ ଯୋଜନା ବାବଦ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସାହାଯ୍ୟ ଚଳିତ ବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ଏକ କୋଟି ଟଙ୍କା କମି ଯାଇଛି । ଏହି ହ୍ରାସ ସତ୍ତ୍ୱେ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷର ଯୋଜନା ଅଟକଳ ଚଳିତ ବର୍ଷର ଯୋଜନା ଅଟକଳ ଅପେକ୍ଷା ଯେପରି ୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ଅଧିକ ହୁଏ, ସେଥିପ୍ରତି ଆମେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଉଛୁ । ୫୭.୪୨ କୋଟି ଟଙ୍କାର ମୋଟ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ମଧ୍ୟରୁ ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ ୯.୯୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ପଦ ସଂଗ୍ରହ କରୁଥିବି । ଏହି ଅର୍ଥ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ହିସାବ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେଉ ନ ଥିବାରୁ, ରାଜ୍ୟ ବଜେଟ୍‌ରେ ଯୋଜନା ବାବଦ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ୪୭.୫୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ବୋଲି ଦର୍ଶାଯାଇଛି । ୧୯୭୨-୭୩ର ବଜେଟ୍ ଅଟକଳରେ ବରାଦ କରା ଯାଇଥିବା ୪୭.୪୪ କୋଟି ଟଙ୍କାର ସବିଶେଷ ବିବରଣ ପରିଶିଷ୍ଟ 'ଖ' ରେ ଦିଆ ଯାଇଛି ।

୨୧ । ୧୯୭୨-୭୩ ଯୋଜନା ବ୍ୟୟ ପାଇଁ ଧାର୍ଯ୍ୟ ୫୭.୪୨ କୋଟି ଟଙ୍କା ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା ନିମନ୍ତେ ସମ୍ପୁର୍ଣ୍ଣ ଧ୍ୟାନଦେଇ ବ୍ୟବହୃତ କରାଯାଇଛି । ଏହି ବ୍ୟୟବରାଦବେଳେ ଉପାଦାନ ତଥା ଅଗ୍ରାଧିକାର କ୍ଷେତ୍ରର ଆବଶ୍ୟକତା ପ୍ରତି ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ଜଳସେଚନ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ଶୀଘ୍ର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରାଯିବା ଏବଂ ରାଜ୍ୟର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ଉନ୍ନତି ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟରଖି ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅନୁଜ୍ଵଳ ଅଞ୍ଚଳର ବିକାଶ ତଥା ଅଧିକ କର୍ମସିଦ୍ଧାନର ସୁଯୋଗ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପ୍ରତି ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ସମୁଦାୟ ବ୍ୟୟ ଅଟକଳ ମଧ୍ୟରୁ କୃଷି ଓ ଆରୁଷଣିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମପାଇଁ ଶତକଡ଼ା ୨୨.୮ ଭାଗ, ଜଳସେଚନ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ପାଇଁ ଶତକଡ଼ା ୪୪.୫ ଭାଗ, ଶିଳ୍ପ ଓ ଖଣିଜ ବାବଦରେ ଶତକଡ଼ା ୩.୬ ଭାଗ, ପରିବହନ ଓ ଯୋଗାଯୋଗ ପାଇଁ ଶତକଡ଼ା ୬.୬ ଭାଗ ଏବଂ ସମାଜ ସେବାପାଇଁ ଶତକଡ଼ା ୨୧.୯ ଭାଗ ବରାଦ କରାଯାଇଛି ।

୨୨ । ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ବ୍ୟତୀତ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କ ଉଦ୍ୟମରେ ପରିଚାଳିତ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାପାଇଁ ୧୨.୭୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ଏହାଛଡ଼ା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳଲୋକଙ୍କର କର୍ମସଂସ୍ଥାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ 'ଜାସ ପ୍ରୋଗ୍ରାମ' ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରହି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିକଳନାପାଇଁ ୩.୭୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ଜାତୀୟ ରାଜପଥ ରହି କେତେକ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଯୋଜନାର କାର୍ଯ୍ୟର ବେଗକୁ ବିଶେଷ ଭାବରେ ତ୍ୱରାନ୍ୱୀତ କରାଯାଇଛି । ୧୯୭୨-୭୩ରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମପାଇଁ ପ୍ରାୟ ୫ ଲକ୍ଷ ୬ କୋଟି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟଙ୍କା ଆଣି ଏହିପରି ବିନିଯୋଗ କରିବାପାଇଁ ଆମେ ଆଶାକରୁଛୁ । ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କରଣ କରପୋରେସନ୍ ଠାରୁ ଋଣ ଆକାରରେ ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ ଆଣି ଯେଉଁସବୁ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି ସେଗୁଡ଼ିକୁ

ତୁରାନ୍ତର କରିବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି ଏବଂ ୧୯୭୨-୭୩ ରେ ଏ ବାବଦରେ ପ୍ରାୟ ୬ କୋଟି ଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବାପାଇଁ ଆମେ ଆଶା କରୁଛୁ । କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅର୍ଥ ଲଗାଣକାରୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରୀ ଉଦ୍ୟୋଗ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଅଧିକ ପରିମାଣର ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ମୋଟାମୋଟି ଭାବେ ପାଣିପାଗ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁକୂଳ ରହିଲେ ୧୯୭୨-୭୩ ରେ ରାଜ୍ୟର ଅର୍ଥନୈତିକ ପ୍ରଗତିର ବେଶ୍ ତୁରାନ୍ତର ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ଆମର ଆଶା ।

୨୩ । ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ସ୍ୱରଖଣ୍ଡିତରେ ଆମ ମିଳିତ ସାମୁଖ୍ୟ ସରକାର ଏକ ୧୭-୧୮ ସମ୍ବଳିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ପ୍ରଧାନ ଆର୍ଥିକମୁଖ୍ୟ ହେଉଛି ରାଜ୍ୟରେ ଉଚ୍ଚତର ବେତନ ତୁରାନ୍ତର କରିବା, ଯାହା ଫଳରେ କି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଆମ ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁଆଞ୍ଚଳିକ ବିଶେଷ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ରହିଛି ତାହା କ୍ରମଶଃ ହ୍ରାସ ପାଇପାରିବ । ଏ ଦିଗରେ ସଫଳତା ହାସଲ ନିମନ୍ତେ ଆମ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାର ପ୍ରଥମ ପଦକ୍ଷେପ ସ୍ୱରୂପ ଆମେ ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାରେ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଆକାର ବଢ଼ାଇବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରୁଛୁ । ବିଶେଷତଃ ଜଳସେଚନ, ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଓ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୁଂକି ବିନିଯୋଗ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ ଶାଣିକ ସମ୍ପଦର ବିକାଶ ତଥା ଶାଣିକପ୍ରଦ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ଶିଳ୍ପ କାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସମ୍ପର୍କୀୟ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ଯେଉଁକି ତୁରନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀହେବ ସେଥିନିମନ୍ତେ ଆମେ ଜୋରସୋରରେ ଉଦ୍ୟମ ଚଳାଇଛୁ । ଏହି ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ହୁଏତ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ମିଳିତଭାବେ ଅଥବା ରାଜ୍ୟ କର୍ମଚାରୀସମଗ୍ରଗୁଡ଼ିକ କରିଆରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ । ମଲ୍ଲଙ୍ଗଟୋଲି ଅଞ୍ଚଳରେ ଲୌହପିଣ୍ଡ କାରଖାନା, ସୁଜିହା ନିକେଲ କାରଖାନା, ସରଗିପାଲି ସୀସା କାରଖାନା, ଫେରୋ ରାନାଡ଼ିୟମ, ଫରମବ୍ କୋକ୍ ଓ ସ୍ୱଚ୍ଛ ଲୌହ କାରଖାନା ପ୍ରଭୃତି ଏଭଳି ଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟତମ । ତୃତୀୟତଃ ନୂତନ ରେଳପଥ ନିର୍ମାଣ ଓ ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦରର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ସମ୍ପର୍କ ପରିବହନ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗର ବୃଦ୍ଧି ବିକାଶ ପାଇଁ ଆମେ ଉଦ୍ୟମ କରୁଛୁ । ଚତୁର୍ଥତଃ ଆମ ସାମୁଦ୍ରିକ ସମ୍ପଦ ବିଶେଷକରି ମସ୍ୟା ସମ୍ପଦର ବିକାଶ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ତୁରାନ୍ତର କରିବାପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି । ଶେଷରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପ ହେଉ, ଓଡ଼ିଶାରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଉତ୍ପାଦ୍ କାରଖାନା ସ୍ଥାପନ ପାଇଁ ଯେପରି ଶୀଘ୍ର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଏ ସେ ଦିଗରେ ଆମେ ସମସ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଛୁ । ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଶାସନ ପଦ୍ଧତିର ବିକେନ୍ଦ୍ରୀକରଣ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଅବ୍ୟାହତ ରଖିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କିଛି ପରିଷଦଗୁଡ଼ିକର ପୁନଃପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ଦିଗରେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛୁ । ଏହାଫଳରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବିଭିନ୍ନ ଉଚ୍ଚତର କାର୍ଯ୍ୟ ତୁରନ୍ତ ସମ୍ପନ୍ନ ହୋଇପାରିବ । ମୁଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ୧୯୭୨-୭୩ ପାଇଁ ସଂସାଦିତ କେତେକ ବିକାଶମୁକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ମୋଟାମୋଟି ରୂପରେଖ ସମ୍ପର୍କରେ ଗୁଡ଼ରେ ସୂଚନା ଦେବାକୁ ଶୁଭେ । ଏହି ବିବରଣୀ ଦେବାବେଳେ ମିଳିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ବିଭିନ୍ନ ଦିଗରେ ଘଟିଥିବା ଅଗ୍ରଗତି ସମ୍ପର୍କରେ ମଧ୍ୟ ମୁଁ ସୂଚନା ଦେବି ।

କୃଷି

୨୪ । ରାଜ୍ୟରେ କୃଷିର ବିକାଶପ୍ରତି ଆମେ ସର୍ବାଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛୁ । ରାଜ୍ୟ ଆୟର ବେଶି ଭାଗ କୃଷିରୁ ହିଁ ମିଳିଥାଏ ଏବଂ କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟର ତିନି ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଶ୍ରମଜୀବୀଙ୍କର କର୍ମସଂସ୍ଥାନ ହୋଇଥାଏ । କୃଷିର ବିକାଶ ଫଳରେ, ବିଶେଷ କରି ବହୁଫସଲ ଗୁଷ୍ଟ ଏବଂ ଆଧୁନିକ ତଥା ସରଳ କୃଷି ପ୍ରଣାଳୀ ଅବଲମ୍ବନ କରାଗଲେ, ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବ୍ୟାପକ କର୍ମସଂସ୍ଥାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇପାରିବ । ବିଭିନ୍ନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କରିଆରେ ଆମେ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରି ପାରିବୁ । ଚଳିତ ବର୍ଷ ଏ ବାବଦରେ ଖର୍ଚ୍ଚ କରିବା ନିମନ୍ତେ ୨୪୦.୦୨ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ଏହାକୁ ୩.୫୩ କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି । ୧୯୭୨-୭୩ ମସିହାରେ ୬୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଖାଦ୍ୟାବସ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି । ରାସାୟନିକ ସାର ପ୍ରୟୋଗ, ଜଳ ସେଚନ ସୁବିଧା, କୀଟନାଶକ ଔଷଧ ତଥା ଉଚ୍ଚତ ବିହନର ବ୍ୟବହାର ଯେପରି ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି, ତାହା ଫଳରେ ଆମେ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାସଲ କରିପାରିବୁ ବୋଲି ଆଶାକରୁଛୁ । ୧୯୭୧-୭୨ ମସିହାରେ ଅର୍ଥକରୀ ଫସଲ ଉତ୍ପାଦନ ବିଶେଷ ସତୋଷକମ୍ବଳ

ହୋଇଛି । ୧୯୭୨-୭୩ ମସିହାରେ ୨'୭୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଡେଇଁବାକୁ ଓ ୨'୭୮ ଲକ୍ଷଟଙ୍କା ଗୁଡ଼ିଆଦାନ ନିମନ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ସେହିପରି ୬ ଲକ୍ଷ ଗାଈ ଡୋର ଓ ମେଷା ଉତ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖାଯାଇଛି, ଯାହାକି ଚଳିତ ବର୍ଷର ଉତ୍ପାଦନ ତୁଳନାରେ ଶତକଡ଼ା ପ୍ରାୟ ୧୨ ଭାଗ ଅଧିକ । ବହୁପଦସି ଗୁଷ ଆହୁରି ୨ ଲକ୍ଷରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ବ ହେକଟର ଜମିକୁ ସଂପ୍ରସାରିତ କରାଯିବ । ବହୁଳ ଅମଳକ୍ଷମ ପଦର ଉତ୍ପାଦନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ୨'୯୦ ଲକ୍ଷ ହେକଟର ଜମିରେ ଧାନ, ୧୫,୦୦୦ ହେକଟର ଜମିରେ ଗହମ ଓ ୧୦,୦୦୦ ହେକଟର ଜମିରେ ମଜା ଗୁଷ କରାଯାଇଥିବା ସ୍ଥଳେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ୫ ଲକ୍ଷ ହେକଟର ଜମିରେ ଧାନ, ୨୫,୫୦୦ ହେକଟର ଜମିରେ ଗହମ ଓ ୨୫,୦୦୦ ହେକଟର ଜମିରେ ମଜା ଗୁଷ କରିବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ସମସ୍ତ ରାଜ୍ୟରେ କୃଷ ଖନନ ଓ ଅଳ୍ପ ଗଭୀର ନଳକୃଷ ଛାପନ ନିମନ୍ତେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି ଏବଂ ସରକାର ଏଥିପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚର ଶତକଡ଼ା ୨୫ ଭାଗ ସାହାଯ୍ୟ ଆକାରରେ ଦେବେ । ଏହାଛଡ଼ା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିକଳ୍ପନା ଅଞ୍ଚଳ ଗୁଡ଼ିକରେ ଛୋଟ ଗୁଷା ଓ ଅତି ଛୋଟ ଗୁଷା ସହା କରିଆରେ ମନୋନୀତ ଗୁଷାମାନଙ୍କୁ ଶତକଡ଼ା ପଚାଶରୁ ବାଡ଼େ ଚେତିଶ ଭାଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବାପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଗୁଷାମାନେ, ବିଶେଷକରି ଛୋଟ ଗୁଷାମାନେ ଏଭଳି ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଯେପରି ନ ହେଉଛି ସେ ଦିଗରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମୁଁ ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି ।

ଭୂ-ସଂସ୍କାର

୨୫ । ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଭୂ-ସଂସ୍କାର ଅତୀତ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏଥି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନର ହାର ନିରବଚ୍ଛିନ୍ନଭାବେ ବଢ଼ି କରିବା ଦିଗରେ ଏହା ଏକାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ ବୋଲି ଆମେ ବିଶ୍ୱସ୍ତୁଛୁ । ସମାଜବାଦ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ଆମ ରାଷ୍ଟ୍ର ବନ୍ଧପରିକର ହୋଇଥିବାରୁ ଭୂ-ସଂସ୍କାର ଏ ଦିଗରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପଦକ୍ଷେପ । ମାନ୍ୟବର ସଦସ୍ୟଗଣ ଅବଗତ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଓଡ଼ିଶା ଭୂ-ସଂସ୍କାର ଆଇନ ୧୯୬୨ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସଠାରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଜମିର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ଧାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କିତ ଚତୁର୍ଥ ପରିଚ୍ଛେଦ ମାଲିକୋକ୍ତବା ଫଳରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇ ପାରି ନଥିଲା । ମାନ୍ୟବର ସୁପ୍ରିମ କୋର୍ଟରେ ହୋଇଥିବା ଅପିଲର ଫଏସଲ ପରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ୧୯୭୨ ଜାନୁଆରୀ ୭ ତାରିଖଠାରୁ ଉକ୍ତ ପରିଚ୍ଛେଦକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଛନ୍ତି । ଜମିର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ବାହାରେ ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତ ଜମିପାଇଁ କ୍ଷତି ପୁରଣ ଦେବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ୧୯୭୨-୭୩ ମସିହା ବଜେଟ୍‌ରେ ସ୍ୱଳ୍ପ ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି । ଏ ଦିଗରେ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ବରାଦ କରାଯିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭୂ-ସଂସ୍କାର ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ସୀମା ବାହାରେ ବଳକା ଜମିକୁ ପାର୍ଶ୍ୱ ବର୍ତ୍ତୀ ରୟତ ଏବଂ ଭୂମିହୀନ କୃଷି ଶ୍ରମିକ ଇତ୍ୟାଦିକ ନାମରେ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ କରାଯିବ । ଗୁଷଜମିର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ଆମେ ବିଶେଷ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛୁ । ଗୁଷଜମିଗୁଡ଼ିକ ଆଉ ଯେପରି ଅଧିକ ଭାଗଭାଗ ହୋଇନଯାଏ ସେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏବଂ ଜମିର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚିଠା ଆଇନ ବିଧାନସଭାରେ ଆଗତ କରାଯାଇଛି । ୧୯୭୨-୭୩ ମସିହାରେ ଜମିର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟାପକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନେବାପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଛନ୍ତି । ଏ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ବଡ଼ ଧରଣର ସଂଗଠିତ ସଂସ୍ଥା ଛାପନ କରିବା ଦିଗରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରାୟ ଦଶ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସାରା ରାଜ୍ୟରେ ଜମିର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାହେଲେ ଆମର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଯେଉଁ ଅଞ୍ଚଳର ଗ୍ରାମ ମାନଚିତ୍ର ତଥା ଜମିର ରେକର୍ଡ୍‌ପତ୍ର ନାହିଁ ସେ ସବୁ ଅଞ୍ଚଳ ବ୍ୟତୀତ ରାଜ୍ୟର ସବୁ ଜିଲ୍ଲାର ସୁବିଧାଯିବା ଅଞ୍ଚଳରେ ଜମିର ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ କାମ ହାତକୁ ନେବା ପାଇଁ ଶିର ହୋଇଛି ।

୨୬ । ଓଡ଼ିଶା ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଆଇନ୍ ଅନୁଯାୟୀ ସାରା ରାଜ୍ୟର ୪,୩୩,୦୦୦ଟି ମଧ୍ୟ-ସ୍ୱତ୍ୱାଧିକାରୀ ଉଷ୍ବେତ୍ ମଧ୍ୟରୁ ୪,୨୧,୦୦୦ଟି ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଗୁଡ଼ିକର ଉଚ୍ଛେଦ ପ୍ରଶ୍ନ ବିଶ୍ୱରାଧାନ ରହିଛି । ଉଚ୍ଛେଦ କରାଯାଇଥିବା ଜମିଦାରୀ ମଧ୍ୟରୁ ୧୪,୦୦୦ରୁ ଊର୍ଦ୍ଧ୍ବ ଜମିଦାରୀ ଟ୍ରାଇବୁନାଲ୍‌ଦ୍ୱାରା ଟ୍ରଷ୍ଟ ଉଷ୍ବେତ୍ ରୂପେ ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ଟ୍ରଷ୍ଟ ସମ୍ପର୍କର ସୁପରିଗ୍ରହଣ ନିମନ୍ତେ ସରକାର ବିଧାନସଭା ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅଧିବେଶନରେ ଏକ ଚିଠାଆଇନ ଆଗତ କରିବେ ।

ଜଳସେଚନ

୨୭। ଓଡ଼ିଶାର ଏକ କୃଷି ପ୍ରଧାନ ରାଜ୍ୟରେ ଜଳସେଚନ ପ୍ରତି ସର୍ବାଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଜିଲ୍ଲା ରାଜ୍ୟର ସାମିତ ସରକାର ଯୋଗୁଁ ଦୁହେଁ, ମଧ୍ୟମ, କ୍ଷୁଦ୍ର ଏବଂ ଉଠାଜଳସେଚନ ପରିକଳ୍ପନା ଗୁଡ଼ିକପାଇଁ ୧୯୧୨ ଗୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବାପାଇଁ ଆମେ ସମର୍ଥ ହୋଇଛୁ । ୧୯୨୨-୨୩ ମସିହାରେ ଦୁହେଁ ଓ ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା କରିଆରେ ଅଧିକ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଏକର ଜମିକୁ ଜଳ ସେଚିତ କରାଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି । ସାଧନା ଜଳସେଚନ ଯୋଜନାର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇସାରିଲାଣି ଏବଂ ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଏହାର ଜଳ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସବୁପ୍ରୟୋଗ ହୋଇ ପାରିବ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଏ । ପୂର୍ବରୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ୧୧ ଟି ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ଜଳସେଚନ ଯୋଜନାକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ବିଗରେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି । ଅନୁଗତ ଅଞ୍ଚଳ ଓ ଅନବରତ ମରୁଡ଼ି ଫଳରେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ଅଞ୍ଚଳର ଜଳସେଚନ ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ଏବଂ ଯେଉଁସବୁ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜଳସେଚନର କୃତିତ୍ୱ ସୁବିଧା ରହିଛି, ସେ ସବୁ ଅଞ୍ଚଳ ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିରଖି; ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଜଳସେଚନ ଯୋଜନାର ଅନୁସନ୍ଧାନ ନିମନ୍ତେ ଏକ ସୁସଜ୍ଜିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ୧୯୨୨-୨୩ ମସିହାରେ ଆନନ୍ଦପୁର ବାରେକ୍ ଏବଂ ଅଙ୍ଗ, କଳା, ବାତ୍ରାପାଟୀ, ସୁନ୍ଦର, ସାଇପାଟ, ଉମିଆଲ ଓ ଖଜୁକେଲ—ଏହି ୭ ଟି ନୂତନ ମଧ୍ୟମ ଜଳସେଚନ ଯୋଜନାର ପ୍ରାରମ୍ଭ କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ସଜ୍ଜା କରାଯାଇଛି ।

୨୮। କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ତୃତୀୟ ଯୋଜନା ସମୟରୁ ଗୁଡ଼ି ଆସୁଥିବା ୧୧ ଗୋଟି ଯୋଜନା ବ୍ୟତୀତ ବିଭିନ୍ନ ଚିରାରେ ଆଉ ୫୨ ଗୋଟି ନୂତନ ଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଛି । ଯଦିଓ ଚଳିତ ବର୍ଷ ମାର୍ଚ୍ଚ ୬ ହଜାର ହେକ୍ଟର ଅଧିକ ଜମିକୁ ଜଳ ଯୋଗାଇ ଦେବା ସମ୍ଭବ ହୋଇଥିଲା, ୧୯୨୨-୨୩ ରେ ଅନେକ ଗୁଡ଼ିଏ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେଲେ ଅଧିକା ୧୨,୭୦୦ ହେକ୍ଟର ଜମିକୁ ଜଳ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ । ଆମେମାନେ ଆଜି ଏକ ନୂତନ ପରିକଳ୍ପନା ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ଯାଇଛୁ ଯାହା ଫଳରେ ବି ଉଦ୍‌ବିଷ୍ଣୁତରେ ଯଥାସମ୍ଭବ ସବୁକ-ପୋଲ ଗୁଡ଼ିକୁ ପୋଲ ତଥା ବନ୍ଧରୂପେ ନିର୍ମାଣ କରାଯିବ । ଏହା ଦ୍ୱାରା ପୋଲ ନିର୍ମାଣ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପାଣ୍ଡୁଚରୀ ଅଞ୍ଚଳ ଗୁଡ଼ିକୁ ଜଳସେଚନର ସୁବିଧା ମିଳିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଥିବା ପୋଲଗୁଡ଼ିକୁ ଆହୁରି ମଜବୁତ କରାଯିବାର ବୈଷୟିକ ସମ୍ଭାବନା ସ୍ପଷ୍ଟରେ ଆମେମାନେ ପରୀକ୍ଷା କରିଦେଖୁ । ସେ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନରୁ ଜଳର ଗତିପଥ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଯେଉଁକି ହୋଇ ପାରିବ, ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅବକବଦଳ କରୁଛୁ । ଏହା ଫଳରେ କ୍ଷୁଦ୍ର ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ବ୍ୟାପକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଜଳସେଚନର ସୁବିଧା ଯୋଗାଇ ଦେବାପାଇଁ ଆମେ ସମର୍ଥ ହୋଇ ପାରିବୁ ।

୨୯। ଦେସରକାରୀ ଉଦ୍ୟମରେ ଉଠାଜଳସେଚନ ଯୋଜନା ଗୁଡ଼ିକ ଉତ୍ସାହଜନକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉନାହିଁ । ଏଣୁ ସରକାରୀ ଖର୍ଚ୍ଚରେ ଅଧିକ ଉଠାଜଳସେଚନଯୋଜନା ବିଭାଗୀୟ ଉଦ୍ୟମରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାପାଇଁ ଆମେ ସ୍ଥିର କରିଛୁ । ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ପୂର୍ବରୁ ଦେସରକାରୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଠା ଜଳସେଚନ ଯୋଜନାମାନ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇଥିଲା ତାହା ଅବ୍ୟାହତ ରହିବ । ଚଳିତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ବାଟ୍ୟା ବିପନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ଉଦ୍ଭୀର ନକକୁପ ବସାଇବା ନିମନ୍ତେ ଆମେମାନେ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ବୃତ୍ତ ଜଳ-ବୋର୍ଡର ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡୁଛୁ । ୮୮୦୦ ହେକ୍ଟର ଅଧିକ ଜମିକୁ ଉଠା ଜଳସେଚନ କରିଆରେ ଜଳ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ । ୧୯୨୨-୨୩ରେ ଉଠା ଜଳସେଚନ ଯୋଜନା କରିଆରେ ଆହୁରି ୩ ହଜାର ହେକ୍ଟର ଅଧିକ ଜମିକୁ ଜଳ ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖା ଯାଇଛି ।

ମନବାସ

୩୦। କୃଷିର ଆଧୁନିକରଣ ନିମନ୍ତେ ଉଣ୍ଡା ହେଉଛି ଏକ ମୌଳିକ ଉପାଦାନ । ଛୋଟ ଛୋଟ ଗୁଣ୍ଡା ତଥା କୃଷିସମ୍ପାଦକ ଦୁର୍ଭବ ଗୋଷ୍ଠୀ ଯେଉଁ ଉପାଦାନଭିତ୍ତିକ ଉଣ୍ଡା ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ଅତି ସୁବିଧାରେ ପାଇ ପାରିବେ, ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସମବାୟ ଉଣ୍ଡା ସଂଗଠନ ଓ ସେଗୁଡ଼ିକର ଅର୍ଥଲଗଣ ନୀତିକୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ

କରାଯାଇଛି । ଯେଉଁକ୍ଷେତ୍ରରେ ସମବାୟ ସମିତିଗୁଡ଼ିକ ଅତି ଦୁର୍ବଳ, ସେ ଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଢ଼ କରିବା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି । ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ଥିବା ସମବାୟ ବ୍ୟାଙ୍କ ଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ସୁଦୃଢ଼ କରାଯାଇଛି । ୧୯୭୬-୭୩ ମସିହାରେ ସ୍ୱାକ୍ଷରୀଆଦୀ, ମଧ୍ୟମମିଆଦୀ ଓ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ ଋଣ ବାବଦରେ ଯଥାକ୍ରମେ ୧୪ କୋଟି, ୪ କୋଟି ଏବଂ ୯.୫୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଛି ।

ଜଙ୍ଗଲ

୩୧ । ମୂଳିକା କ୍ଷୟ ପ୍ରତିରୋଧ, ଦୁର୍ଘଟାତ ବୃଦ୍ଧି ଓ ପରିପାଣ୍ଡୁର ସୁରକ୍ଷା ବ୍ୟତୀତ ଜଙ୍ଗଲର ଅନ୍ୟ ଏକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୁଣିକା ହେଉଛି ଯେ, ଜଙ୍ଗଲ ସମ୍ପଦରୁ ପ୍ରତିବର୍ଷ ପ୍ରାୟ ୮ କୋଟି ଟଙ୍କାର ରାଜସ୍ୱ ଆଦାୟ ହୋଇ ଥାଏ । ତେଣୁ ରାଜ୍ୟରେ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ ଓ ନୂତନ ଜଙ୍ଗଲ ସୃଷ୍ଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ବୃତ୍ତାନ୍ତର କରିବା ପାଇଁ ଆମେ ସିର କରିଛୁ । ଜଙ୍ଗଲ ପରିଚାଳନା ବାବଦ ବ୍ୟୟ ପାଇଁ ଚଳିତ ବର୍ଷ ୯୧ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବରଦ ଥିବାବେଳେ, ୧୯୭୬-୭୩ ରେ ଏହା ୧୨୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାକୁ ବୃଦ୍ଧି କରାଯାଇଛି । ପ୍ରାୟ ୨୮ ହଜାର ଏକର ଜଙ୍ଗଲ ଅଞ୍ଚଳରେ ଶୀଘ୍ର ଦ୍ରୁତଥିବା ଅର୍ଥକରୀ ଜାଲେଣି ଗଛ ଓ ଔଷଧ ଜାତୀୟ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି । ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟତାରେ ବାତ୍ୟାର ପକୋପକୁ ହ୍ରାସ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗଡ଼ ବାତ୍ୟାପକରେ ବିପର ହୋଇଥିବା ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ଅଞ୍ଚଳରେ ୫୨୦୦ ଏକର ଜମିରେ ନୂତନ ଜଙ୍ଗଲ ସୃଷ୍ଟି ନିମନ୍ତେ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆ ଯାଇଛି । ଚଳିତ ବର୍ଷ ପ୍ରାରମ୍ଭରୁ ଏକ ବ୍ୟାପକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା । ୧୯୭୧ ମସିହା ଶେଷସ୍ତରୀ ୩୩ ଲକ୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କରାଯାଇପାରିଛି । ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନିମନ୍ତେ ବହୁପରିମାଣରେ ମଂଜି ବିତରଣ କରାଯାଇଛି । ୧୯୭୬-୭୩ ମସିହାରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ବ୍ୟାପକତର କରାଯିବା ନିମନ୍ତେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆ ଯାଇଛି, ଯେପରିକି ସମସ୍ତ ଗାଁ, ପଡ଼ିତ ଗ୍ରାମ, ରାସ୍ତାର ଉଭୟପାର୍ଶ୍ୱ, ସରକାରୀ କୋଠାବାଡ଼ିର ହଡ଼ା ଓ କ୍ଲେନାର ବନ୍ଧରେ ବୃକ୍ଷ ରୋପଣ କରାଯାଇ ପାରିବ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ କେତେଦୂର ସମ୍ପାଦିତ ହୋଇଛି ତାହା ସମୀକ୍ଷା କରି ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟତାରେ ଅଧିକ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ନିମନ୍ତେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲାରେ ଏକ ପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ କମିଟି ରହିବ ।

ଅନୁରୋଧ ଶ୍ରେଣୀକ କଲ୍ୟାଣ

୩୨ । ତପସିଲଭୁତ ଜାତି ଓ ତପସିଲଭୁତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲୋକମାନଙ୍କ କଲ୍ୟାଣ ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କର ବିଶେଷ ଦାୟିତ୍ୱ ରହିଛି । ଏହି ତପସିଲଭୁତ ଜାତି ଓ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଜୀବନ ଧାରଣର ମାନ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ଗତାନୁଗତିକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଉଥିବା ପରିଚାଳନା ବ୍ୟତୀତ କେତେକ ନୂତନ ଯୋଜନା ଏବେ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି । ଚଳିତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଭାରତ ସରକାର ଦୁଇଟି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ଉନ୍ନୟନ ଯୋଜନା ମଞ୍ଜୁର କରିଛନ୍ତି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଗଙ୍ଗାମ ଏବଂ ଅନ୍ୟଟି କୋରାପୁଟ ଜିଲ୍ଲାର କେତେକ ଅଞ୍ଚଳରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯିବ । ସ୍ଥାନୀୟ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କର ସମର୍ଥୁତ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଚଳିତ ଯୋଜନାକାଳରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ପରିଚାଳନାରେ ୧.୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚକରାଯିବ । କୃଷିଜାତ ହ୍ରାସ ଏବଂ ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ସଂଗୃହୀତ ବନଜାତ ହ୍ରାସର ପ୍ରସ୍ତୁତ (ସୋସେସି), ମହକୁଦ୍ ଓ ବିକ୍ରିବତ୍ତା ଦାୟିତ୍ୱ ବହନକରିବାପାଇଁ ଚଳିତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟ ଆଦିବାସୀ ଉନ୍ନୟନ ସମବାୟ ସମିତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇଛି । ଆଇମଧ୍ୟ ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହି ସମିତିସହ ସଂଶ୍ଳିଷ୍ଠିତ ପ୍ରାଥମିକ ସମିତିଗୁଡ଼ିକ କରିଆରେ କୃଷିର ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବସାୟ ଗୁହଣ କରାଯିବ ।

୩୩ । ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ପୋଡ଼ୁଗୁଣ ଫଳରେ ରାଜ୍ୟର ବହୁ ମୂଲ୍ୟବାନ ବନ୍ୟସଂସଦର କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ । ଏହି ପୋଡ଼ୁଗୁଣପ୍ରଧାନ ବିଳୋପ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଫଳପ୍ରସ୍ତୁତ ପଦାୟ ବାହାର କରିବା ସମ୍ଭବ

ହୋଇନାହିଁ । ଏ ଦିଗରେ ଆମେ ପୋଲିସର ଅଭ୍ୟାସ ବା ବଳ ପ୍ରୟୋଗର ଆଶ୍ରୟ ନ ନେଇ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ଲିଭିରେ ଏହାର ପ୍ରତିରୋଧ ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ କରିଛୁ । ଅର୍ଥନୈତିକ କାରଣ ଯୋଗୁଁ ଯେଉଁ ଆଦିବାସୀମାନେ ଏଭଳି ଅସାମାଜିକ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଆଦରି ନେବାପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିକଳ କର୍ମସଂସ୍ଥାନର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆମେ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଛୁ । ପୋଡ଼ୁଗୁଷ୍ଟ କରୁଥିବା ଆଦିବାସୀମାନଙ୍କ ଅଭ୍ୟାସ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ୪ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ସମ୍ବଳିତ ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣାଙ୍ଗ ଯୋଜନା କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବା ପାଇଁ ରାଜ୍ୟ ସରକାର କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଛନ୍ତି । ଯୋଜନା ବାହାରେ ସାହାଯ୍ୟ ଆକାରରେ ଏହି ଟଙ୍କା ଦେବାପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଛି । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ନିକଟରେ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଶ୍ୱରାଧୀନ ଅଛି । ଚର୍ଚ୍ଚାପି ପୋଡ଼ୁଗୁଷ୍ଟ ବନ୍ଦ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପରିକଳ୍ପନା ହାତକୁ ନେବାପାଇଁ ସରକାର ୧୯୭୨-୭୩ ବଜେଟ ଅଟକଳରେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରଭାବେ ୧୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କାର ବ୍ୟୟସ୍ଥା କରିଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ଯେଉଁ ଦୂରଗୋଟି ପଥ ପ୍ରଦର୍ଶକ ଯୋଜନା ସଂପର୍କରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରି ତାହା ଫଳରେ ଏ ସମ ସମସ୍ୟା ପ୍ରତି ବିଶେଷଭାବେ ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯିବ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ସମସ୍ତ ଅର୍ଥ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ବହନ କରିବେ ।

ବିଦ୍ୟୁତ୍

୩୪ । ଆଧୁନିକ ଯୁଗକୁ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୁଗ ବୋଲି କହିଲେ ଅତ୍ୟୁକ୍ତି ହେବନାହିଁ । ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତିର ଉପଯୋଗିତା ସଂପର୍କରେ ବର୍ତ୍ତନା କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଜଳସେଚନର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଓ ଛୋଟ ଛୋଟ ଶିଳ୍ପ ସ୍ଥାପନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆମେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଉପରେ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଉଛୁ । ମୁଁ ଆନନ୍ଦର ସହିତ ଘୋଷଣା କରୁଛି ଯେ ସଂଶୋଧିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ବାଲିମେଳା ଯୋଜନାର କାମ ଆଗେଇ ଚାଲିଛି ଏବଂ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ଉତ୍ତୁଠାରୁ ଏହାର ଜଳଉତ୍ସାରରେ ଜଳ ଅଟକାଇ ରଖାଯିବ । ୧୯୭୨ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଉତ୍ପାଦନ ଯୁନିଟଗୁଡ଼ିକ ଘରୁ ହେବ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ଆମେ ଆଶା କରୁଛୁ । ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାପାଇଁ ଦୀର୍ଘ ସମୟ ଗୁରୁଥିବାରୁ ଉପର କୋଇଲି ଓ ଉପର ଉତ୍ପାଦନା ପରିକଳ୍ପନାଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି ।

ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଦୂରାନ୍ୱିତ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସରବରାହ ଓ ବଣ୍ଟନ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସଂପ୍ରସାରଣ କରାଯାଇଛି । ବାଲିମେଳା ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଯୋଜନା କାମର ଅଗ୍ରଗତି ସହିତ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସରବରାହ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସାମଗ୍ରିକ ରକ୍ଷାକରିବା ପାଇଁ ବାଲିମେଳା-ତାଳଚେର ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସରବରାହ ଉତ୍ତର କାମ ଦୂରାନ୍ୱିତ କରାଯାଇଛି । ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡର ବିଦ୍ୟୁତ୍ ସରବରାହ, ବଣ୍ଟନ ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କରଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ବିଶେଷଭାବରେ ସଂପ୍ରସାରିତ ହେବ । ୧୯୭୨-୭୩ ଯୋଜନାରେ ୯.୯୦ କୋଟି ଟଙ୍କା ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ୧୯୭୨-୭୩ରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ କରଣ କରପୋରେସନ୍ ଠାରୁ ୬ କୋଟି ଟଙ୍କା ରଖି ଆଣି ବିନିଯୋଗ କରିବାରେ ବୋର୍ଡ ଯେପରି ସମର୍ଥ ହୋଇ ପାରିବ, ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଏହାର ସଂଗଠନକୁ ସୁଦୃଢ଼ ଓ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କରାଯାଇଛି । ଏ ଦିଗରେ ଯେଉଁ ଆଶା ପୋଷଣ କରାଯାଇଛି ତାହା ସଫଳ ହେଲେ ୧୯୭୨-୭୩ ମସିହାରେ ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ ଯେଉଁ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବେ, ସେ ସକଳ ମୋଟ ବ୍ୟୟବରାଦ ୧୬ କୋଟି ଟଙ୍କାରେ ପହଞ୍ଚିବ ।

ମହ୍ୟ ଉତ୍ପାଦନ

୩୫ । ମାମ୍ବର ସରମ୍ପାଦକର ସୁରକ୍ଷା ଥିବ ଯେ, ବିଭିନ୍ନ ତାଲିମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନେଇ ମହ୍ୟ ସମ୍ପଦର ବିକାଶକୁ ଦୂରାନ୍ୱିତ କରାଯିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ସଂପର୍କରେ ମୁଁ ଗତବର୍ଷ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲି । ଆନନ୍ଦର ସହିତ ମୁଁ ଗୁହୁ କଣାର ଦେବାକୁ ଶୁଣେ ଯେ କୌଣସିଭାଗର, ଶୁଣିପୁର ଓ ପାରାଦୀପ ଠାରେ ୩ କୋଟି ତାଲିମ

କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି । ୧୯୭୨-୭୩ ମସିହାରେ ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଧୀବର ଯୁବକଙ୍କୁ ଏ ସମସ୍ତ କେନ୍ଦ୍ରରେ ଚାକ୍ଷିକ ଦେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି । ୧୩ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ଚିଲିକା ହ୍ରଦର ସର୍ବାଙ୍ଗୀନ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଭାରତ ସରକାର ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ ନିକଟରୁ ସୁପାରିଶ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଶ୍ୱବ୍ୟାଙ୍କ ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ବିଶ୍ୱର କରି ଦେଖୁଛନ୍ତି । ପାରାଦୀପ ବନ୍ଦର ଗ୍ରନ୍ଥ ଚରଫରୁ ପାରାଦୀପଠାରେ ଗୋଟିଏ ମାଛଧରା ବନ୍ଦର ନିର୍ମାଣ ପାଇଁ ଉଦ୍ୟମ ଗୁଢ଼ିଆଇ ଦେଲେ ଗୋପାଳପୁରଠାରେ ଆଉ ଏକ ମାଛ-ଧରା ବନ୍ଦର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ନିମନ୍ତେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ କରୁଛନ୍ତି ।

ଶିଳ୍ପ

୩୬ । ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ସ୍ମରଣ ଥାଇପାରେ ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଲକ୍ଷାର୍ କାରଖାନା ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଉପଯୋଗିତା ଶିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଦାୟିତ୍ୱ ଆମେ ଏକ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ପରାମର୍ଶ ଇଂଜିନିୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ଉପରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରିଥିଲୁ । ଉକ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ତାଙ୍କର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଶିପୋର୍ଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ସାରିଲେଣି ଏବଂ ତୃତୀୟ ଶିପୋର୍ଟ ବର୍ତ୍ତମାନ ସଂକଳନ କରାଯାଇଥିବା ବିଷୟ ଜଣା ପଡ଼ିଛି । ଏହି ତୃତୀୟ ଶିପୋର୍ଟ ମାଧ୍ୟେ ଦୁଇମାସ ମଧ୍ୟରେ ମିଳିଯିବ । ଏ ବିଷୟରେ ଆମେ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ବରଦର ଶୁପ ଦେଇ ଆସୁଛୁ ଏବଂ ଏ ବିଷୟରେ ଅନୁକୂଳ ନିଷ୍ପତ୍ତି ମିଳିବ ବୋଲି ଆମର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଶା ।

୩୭ । ରାଜ୍ୟରେ ଚୁର ଶିଳ୍ପାୟନ ଏବଂ କର୍ମ ସଂସ୍ଥାନର ସୁବିଧା ସୃଷ୍ଟି ପ୍ରତି ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଶିଳ୍ପ ପ୍ରସାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ନୂତନ ଶିଳ୍ପ ନୀତି ଘୋଷିତ ହୋଇଛି । ଏହି ଶିଳ୍ପ ନୀତି ୧୯୭୨ରୁ ୧୯୭୬ ମସିହା—ପାଞ୍ଚ ବର୍ଷ ପାଇଁ ବକବତ୍ ରହିବ । ରାଜ୍ୟର ୧୩ଗୋଟି ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରୁ ଅନୁରତ ବୋଲି ଘୋଷିତ ହୋଇଥିବା ୮ଟି ଜିଲ୍ଲା ବିଶେଷ ସୁବିଧା ପାଇବା ପାଇଁ ହତବୀର ଅଟନ୍ତି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଅନୁରତ ୮ଟି ଜିଲ୍ଲା ମଧ୍ୟରୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଓ ଜଙ୍ଗଲୀୟ ଜିଲ୍ଲାବୃନ୍ଦ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ପୁରା ଆର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ନିମନ୍ତେ ମନୋନୀତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଚଳିତ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କଠାରୁ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନିମନ୍ତେ ୭ଟି ଲକ୍ଷସେନ୍ଦ୍ର ଅଥବା ଅନୁମତି ପତ୍ର ମିଳିଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଉ—ରାଜରଙ୍ଗପୁରଠାରେ ଏକ ଦ୍ରାବକ (ସଲଭେଣ୍ଟ) ନିଷାସନ କାରଖାନା, ଜୟପୁରଠାରେ ଏକ କାରବକଳ, ଘଟିକଟାଠାରେ ଏକ ସିଲିକନ୍ କାର୍ବାଇଡ୍ କାରଖାନା, କୋରାପୁଟରେ ଆଲୁମିନିୟମ ପିଣ୍ଡ କାରଖାନା, ତାଳଚେରଠାରେ ଏକ ରାସାୟନିକସାର କାରଖାନା ଏବଂ ସୁନ୍ଦରଗଡ଼ରେ ଏକ କାଲସିୟମ କାରବାଇଡ୍ ଓ ଏକ ଗ୍ରାଫାଇଟ୍ କୃତ୍ରିମ କାରଖାନା ।

୩୮ । ସ୍ୱଚ୍ଛ ଲୌହ କାରଖାନା, ବ୍ଲାକ୍‌କୋମେଟ କାରଖାନା, ଫେରୋ-ରାନାଡ଼ିୟମ କାରଖାନା, ଫରମ୍‌ବୁ କୋକ୍ ଓ ଜହାଲୌହ କାରଖାନା ଏବଂ ମଟରଗାଡ଼ି ଡାୟାର ଓ ଟିଭି କାରଖାନା ସମେତ ଶିଳ୍ପ ଉତ୍ପାଦନ କରୁଥିବାବେଳେ ବିଶ୍ୱରାଧାନଥିବା ବିଭିନ୍ନ କାରଖାନାର ପ୍ରାରମ୍ଭିକ କାର୍ଯ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ଅଗ୍ରଗତି କରୁଛି ।

୩୯ । କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପର ବୃତ୍ତ ପ୍ରସାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ବହୁ ସଂଖ୍ୟକ ଶିଳ୍ପାଞ୍ଚଳର ସମ୍ପ୍ରସାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଛି । ଆଗାମୀ ବର୍ଷମାନଙ୍କରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ବ୍ୟାପକ ସମ୍ପ୍ରସାରଣ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତାବ କରାଯାଇଛି । ଓଡ଼ିଶାରେ ନୂତନ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରତିଷ୍ଠାପାଇଁ ଉଦ୍ୟୋଗକାରୀମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ଅର୍ଥ ବିନିଯୋଗକାରୀ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସ୍ଥାପନ କରିବା ପ୍ରସ୍ତାବ ବିଶ୍ୱରାଧାନ ଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ପାଇଁ ଆଉ ୨ଟି ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଶିଳ୍ପ ଯୋଜନା ମଂଜୁର କରାଯାଇଛି । ଓଡ଼ିଶାର କେଉଁ କେଉଁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଶିଳ୍ପ ଯୋଜନା ଅର୍ଥ ଲଗାଣକାରୀ ସଂସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକରୁ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ସେ ସଂପର୍କରେ ଭାରତର ଶିଳ୍ପ ଉତ୍ପାଦନ ବ୍ୟାଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଅନୁରୋଧକ୍ରମେ ୧୯୭୧ ମସିହାରେ ଏକ ସର୍ବେ କରିଥିଲେ । ରାଉରକେଲରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଶିଳ୍ପର ବିଶେଷ ଅଗ୍ରଗତି ଘଟିଛି । ଏହି ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଶିଳ୍ପ

କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକ ଉଦ୍ଘାଟନ କାରଖାନାକୁ ୧୯୬୮-୬୯ ମସିହାରେ ୬୮ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ମାଲପତ୍ର ଯୋଗାଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ୧୯୭୧-୭୨ ମସିହାରେ ୨ କୋଟି ଟଙ୍କାକୁ ଏହା ବୃଦ୍ଧିପାଇଛି । ଏହି କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକ ଚଳିତ ବର୍ଷ ୩.୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ମାଲପତ୍ର ଯୋଗାଇ ପାରିବେ ବୋଲି ଆଶା କରାଯାଇଛି । ତା' ପରବର୍ତ୍ତୀ ବର୍ଷ ଆହୁରି ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ମାଲପତ୍ର ଏହି କାରଖାନା ଗୁଡ଼ିକ ଯୋଗାଇ ପାରିବେ । ସୁନାବେଢ଼ାଠାରେ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଶିଳ୍ପକାରଖାନା ସ୍ଥାପନ ଦିଗରେ ଆମେ ମଧ୍ୟ ଉଦ୍ୟମ କରୁଛୁ ।

ଗ୍ରାମ୍ୟକାରିଗର

୪୦ । ବିରତ ବୃତ୍ତ ଦର୍ଶନ ମଧ୍ୟରେ ଗ୍ରାମ୍ୟ କାରିଗରମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥାର ଅଧୋଗତି ଏକ ଦଶଖଦାୟକ ଘଟଣା । ଏହି କାରିଗରମାନେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ସ୍ୱାଭାବିକ ବିକାଶ ନିମନ୍ତେ ଗ୍ରାମର ବୈଷୟିକ ଅଙ୍ଗ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତପରିମାଣର ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ତଥା ପୃଷ୍ଠପୋଷକତା ପଭାବରୁ ସେମାନେ ଗ୍ରାମର ଆବଶ୍ୟକତା ପୂର୍ଣ୍ଣବିଗଳରେ ବିଶେଷ ଅବଦାନ ଦେବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇ ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ବି ସେମାନଙ୍କର ନିଜ ନିଜର ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥାର ଉନ୍ନତି ସାଧନ କରି ପାରୁନାହାନ୍ତି । ଏଣୁ ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ ଆଧୁନିକ କାରିଗରୀ କୌଶଳ ସଂପର୍କରେ ତାଲିମ ଦେବା ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ଉନ୍ନତ ଧରଣର ଯନ୍ତ୍ରପାତି କଥା କୁଞ୍ଚାମାଲ ଯୋଗାଇ ଦେବା ସକାଶେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନେବାପାଇଁ ଛିନ୍ନ କରିଛୁ । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଆମେ ଅନୁଭବ କରୁଛୁ ଯେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେବାପରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର କାରିଗରମାନେ ଯେ କେବଳ ଉପକୃତ ହେବେ ତା ନୁହେଁ, ବୃଦ୍ଧି ଉତ୍ପାଦନ ବୃଦ୍ଧି ଦିଗରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ବିଶେଷ ସହାୟକ ହେବ । ଏହି ଯୋଜନାର ଟିକିନିଖି ଚିତ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ସାରିଲେ ଏହି ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଅର୍ଥ ବରାଦ କରାଯିବ ।

ଚରଖା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

୪୧ । ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟମାନେ ଖୁଣି ଖୁଣିହେବେ ଯେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ବେକାର ତଥା ଅର୍ଦ୍ଧ-ବେକାର ସମସ୍ୟାର ପ୍ରତିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସ୍ଥାପନା ଓ ଲୁଗାବୁଣାର ବହୁଳ ପ୍ରସାର ପାଇଁ ଆମେ ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁପାରିଛୁ । ପ୍ରାରମ୍ଭରେ ସର୍ବ ଭାରତୀୟ ଖଦୀ ଓ ଗ୍ରାମୋଦ୍ୟୋଗ କର୍ମଶଳ୍ୟ ସହଯୋଗିତାରେ ୧୯୭୨-୭୩ ରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଆଗୁଆ ପରିଯୋଜନା ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ । ରାଜ୍ୟ ଖଦୀ ଓ ଗ୍ରାମୋଦ୍ୟୋଗ ବୋର୍ଡ଼ ୧୯୭୨-୭୩ ରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାପାଇଁ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଯୋଜନାନୁଯାୟୀ ଗୋଟିଏ ଖଦୀ ଉତ୍ପାଦନ ଓ ତାଲିମ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇ ଉନ୍ନତ ପ୍ରଣାଳୀରେ ସୂତାକାଟିବା ପାଇଁ ଲୋକମାନଙ୍କୁ ତାଲିମ ଦିଆଯିବ । ଏହି କେନ୍ଦ୍ରରେ ଯେଉଁ ମାନେ ତାଲିମ ପାଇବେ, ସେମାନେ ଗାଁଗହଳକୁ ଫେରିଯାଇ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଏହି ଉନ୍ନତ ଧରଣର ସୂତାକଟା ପ୍ରଣାଳୀ ସମ୍ପର୍କରେ ତାଲିମ ଦେବେ । ଏହାଫଳରେ ଖଦୀର ପ୍ରସାର ଘଟିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଖଦୀକର୍ମୀମାନେ ଉନ୍ନତ ଧରଣର ସୂତାକଟା ପ୍ରଣାଳୀ ଶିଖି ଅଧିକ ପାରିଶ୍ରମିକ ଅର୍ଜନ କରି ପାରିବେ ।

ଖଣି

୪୨ । ଖଣିକ ସମ୍ପଦର ଅନୁସନ୍ଧାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶେଷ ଅଗ୍ରଗତି ଘଟିଛି । ଖଣିକ କୃତ୍ୟ ଅନୁସନ୍ଧାନର ପକାପକକୁ ଭିତ୍ତିକରି ସୁକିନ୍ଦାଠାରେ ଏକ ନିଜେଇ କାରଖାନା ଏବଂ ସୁରୁପାଲିଠାରେ ଏକ ସାଷା କାରଖାନା ଆଗ୍ରାଧୀକାର ଭିତ୍ତିରେ ସ୍ଥାପନ କରିବାପାଇଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି । ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସହଯୋଗ କ୍ରମେ ଭାରତ ସରକାର ଏହି ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବେ । ଆରମ୍ଭ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସହଯୋଗିତାରେ କେଉଁଠି କିଲାର ମସଙ୍ଗଟୋଲି ଅଞ୍ଚଳରେ ରହିଥିବା ପ୍ରଚୁର ପରିମାଣର ଲୁହାପଥର ବିନିଯୋଗ କାର୍ଯ୍ୟ ହାତକୁନେବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଛନ୍ତି । ରାଜ୍ୟର ଖଣିକ ସମ୍ପଦର ସ୍ୱତ୍ୱପ୍ରଯୋଗପାଇଁ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ମୁଁ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରୁଛି ।

ଶିକ୍ଷା

୪୩ । ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ଯେଉଁ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି ତାହା ଅବ୍ୟାହତ ରଖିବା ଆମର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ । ୧୯୭୨-୭୩ ମଧ୍ୟରେ ଅଧିକ ଦୂରଦୂର ପ୍ରାଥମିକ ସ୍କୁଲ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯିବ । ପ୍ରାଥମିକ ଓ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରେ ତାଲିମପ୍ରାପ୍ତ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଆବଶ୍ୟକତା ଥିବାରୁ ଏହି ଅଭାବ ପୂରଣ କରିବାପାଇଁ ୧୯୭୨-୭୩ ମସିହାରେ ୧୦ଟି ତାଲିମକେନ୍ଦ୍ର ଓ ୨୦ଟି ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ତାଲିମକେନ୍ଦ୍ର ଖୋଲିଦିଆଯିବ । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ବ୍ରହ୍ମପୁର ଓ ସମଲପୁରଠାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନୂତନ ବିଶ୍ୱ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଅଧିକ ଗ୍ରାହ୍ୟତା ପାଇଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଯାଇଛି, ଯାହା ଫଳରେ କି ଏହି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ିକର କୋଠାବାଡ଼ି ନିର୍ମାଣ ଶୀଘ୍ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇପାରିବ । ବର୍ତ୍ତମାନର ସାମାଜିକ ଓ ଅର୍ଥନୈତିକ ପରିସ୍ଥିତିର ପରିପ୍ରେକ୍ଷାରେ ଉଚ୍ଚତର ଶିକ୍ଷାକୁ ଅଧିକ ଦାୟର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେତେକ ସରକାରୀ କଲେଜରେ ଡିଗ୍ରୀ ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ତରରେ କର୍ମ-ଅଭିମୁଖୀ ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ପ୍ରବର୍ତ୍ତନପାଇଁ ଘିର କରାଯାଇଛି । ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନର ସବୁ ଶାଖାରେ ମୌଳିକ ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟର ବିକାଶପାଇଁ ଏବଂ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଡିଗ୍ରୀଧାରୀମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚତର ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ ପାଠ୍ୟ କ୍ରମରେ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଭୁବନେଶ୍ୱରଠାରେ ଏକ ପଦାର୍ଥ ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସ୍ଥାପନ କରିବାପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖାଯାଇଛି ।

୪୪ । ରାଜ୍ୟରେ ସଂସ୍କୃତ ଶିକ୍ଷାର ଉନ୍ନତିକ୍ରମେ ଯେଉଁ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା ତାହା ଗୁରୁତ୍ୱ ରହିଛି ।

ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ

୪୫ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ରହ୍ମପୁର ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ କିଛି ସଦରମହକୁମା ହାସପାତାଳ, ସବ-ଡିସ୍ପେନ୍ସାରୀ ହାସପାତାଳ ତଥା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ଓ ଡାକ୍ତରୀ ଚିକିତ୍ସାର ପ୍ରସାର ଉପରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଚଳିତବର୍ଷ ଶେଷ ସୁଦ୍ଧା ରାଜ୍ୟର ସବୁ ବ୍ଲକ୍‌ରେ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିଥିଲା । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଡାକ୍ତରଖାନାଗୁଡ଼ିକରେ ଖାଲିଥିବା ସ୍ଥାନ ପାଇଁ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ନିଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଇଛି ।

ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ

୪୬ । ପାନୀୟ ଜଳ ଯୋଗାଣ ନିମନ୍ତେ ବଜେଟ୍‌ରେ ୨୧୪ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବରାଦ କରାଯାଇଛି । ଚଳିତବର୍ଷ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମପାଇଁ ୧୭୦ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବରାଦ କରାଯାଇଥିଲା । ବାତ୍ୟା ସାହାଯ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅନୁଯାୟୀ ବିପଦ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ନଳକୂପ ବସାଯାଇଛି ।

ପୋଲିଓ

୪୭ । ମୁଁ ଆମସର ସହ ଜଣାଇବାକୁ ଶୁଣୁଛି ଯେ ଚଳିତବର୍ଷ ରାଜ୍ୟରେ ଅପରାଧ ପରିସ୍ଥିତି ଆଉରାଧାନ ରଖାଯାଇ ପାରିଥିଲା । ରାଜ୍ୟ ପୋଲିଓର ସ୍ୱାରାଜିକ ତସରତା ଫଳରେ ଅପରାଧ ସଂଖ୍ୟା ଯଥାସମ୍ଭବ ହ୍ରାସ କରାଯାଇ ପାରିବ ବୋଲି ମୋର ଦୃଢ଼ ବିଶ୍ୱାସ । ଆମ ପୋଲିଓ ବାହିନୀର ଆଧୁନିକକରଣ ତଥା ଦକ୍ଷତା ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ ଆମେ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇଛୁ । ଚଳିତବର୍ଷ ଆଠଗୋଟି ନୂଆ ଦମକଳ କେନ୍ଦ୍ର ମଂଜୁର କରାଯାଇଛି ଏବଂ ୧୯୭୨-୭୩ ରେ ଆଉ ୪ ଗୋଟି ନୂଆ କେନ୍ଦ୍ର ବସାଇବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବ ରହିଛି ।

ବେକାର ସମସ୍ୟା

୪୮ । ରାଜ୍ୟରେ ଜମାଖତରାବେ ଦେଖାଦେଇଥିବା ବେକାର ସମସ୍ୟା ସରକାରଙ୍କ ପକ୍ଷେ ଉଦ୍‌ବେଗର କାରଣ ହୋଇଛି । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଏହି ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ କର୍ମସଂସ୍ଥାନ ନିମନ୍ତେ ଏକଆଣ୍ଟ୍ର-ଫଳପ୍ରସ୍ତ ଯୋଜନା ଗ୍ରହଣ ହେଇଛି । ଆଉ ମଧ୍ୟ ଗ୍ରାମ୍ୟ ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ତଥା ବିଭିନ୍ନ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ବ୍ୟତୀତ ଏକ ଚରଣା କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଓ ଗ୍ରାମ୍ୟ କାରିଗର ଅଭିଯାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇଛି । ଶିକ୍ଷିତ ବେକାରମାନେ ଯେଭଳି ନିଜ ନିଜର ବ୍ୟବସାୟ ସଂସ୍ଥା, ଶିଳ୍ପ କାରଖାନା ଓ ଖେତବାଡ଼ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିପାରିବେ ସେଥିପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଥିକ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସୁବିଧା ସରକାର ଯୋଗାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ଇଂଜିନିୟରିଙ୍ଗ ଶିକ୍ଷାପ୍ରାପ୍ତ ବେକାରମାନଙ୍କ ସମସ୍ୟା ପ୍ରତି ଆମେ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଦେଇଛୁ । ମୁଁ ଆନନ୍ଦର ସହିତ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଗୁହେଁ ଯେ ଆମମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ବିଭିନ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯିବା ଫଳରେ ଚର୍ଚ୍ଚମାନ ରାଜ୍ୟରେ ଖୁବ୍ କମ ସଂଖ୍ୟକ ସିରିଲ୍ ଇଂଜିନିୟର ବେକାର ରହିଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ପ୍ରାୟ ୧,୦୦୦ ଡିପ୍ଲୋମା-ଧାରୀ (ସିରିଲ୍) କୁ କାମ ଯୋଗାଇଦେବା ସମସ୍ୟା ଏବେ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଆସତା କେତେମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ଡିପ୍ଲୋମାଧାରୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଠିକାଦାରମାନଙ୍କ ଅଧୀନରେ ତଥା ସରକାରୀ ସଙ୍ଗଠନରେ ଯେଭଳି ଭୂମିରା ପାଆନ୍ତି ସେଥିପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟିଦେବାର ଦାୟିତ୍ଵ ଆମେ ନେଇଛୁ । ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନାବୋର୍ଡ ମଧ୍ୟ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ପରିକଳ୍ପନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଛନ୍ତି, ଯାହା ଫଳରେ କି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀର ଇଂଜିନିୟରମାନଙ୍କପାଇଁ ଅଧିକତରମିୟୁଟିର ସୁବିଧାସୁଯୋଗ ମିଳିପାରିବ । ଯେଉଁସବୁ ଶିଳ୍ପ ଯୋଜନା ପାଇଁ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ବିଶେଷ ମାତ୍ରାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତିମୂଳକ କାମ ଶେଷହୋଇ ଯାଇଛି ସେସବୁ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯିବା ପରେ ଅନ୍ୟସବୁ ଶ୍ରେଣୀର ବେକାରମାନଙ୍କ ନିୟୁତ୍ତି ପରିସ୍ଥିତି ମଧ୍ୟ ସୁଧୁରିଯିବ ।

୪୯ । ମହାଶୟ, ବର୍ତ୍ତମାନ ମୁଁ ମୋର ଲାଖଣ ଶେଷକରିବା ପୂର୍ବରୁ ଗୁରୁତ୍ଵର ସହିତ ସ୍ଵରୁପ ଦେବାକୁ ଗୁହେଁ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଭଳି ଏକ ସମୟ ଆସିଛି ଯେତେବେଳେ କି ଆମମାନଙ୍କୁ ଶୁଦ୍ଧିକରିବାରେ ଅଗ୍ରସର ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଓଡ଼ିଶାର ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଜୀବନସ୍ଥାପନା ମାନ ଉନ୍ନତ କରିବା ପାଇଁ ଆମମାନଙ୍କ ଉପରେ ଯେଉଁ ବିଚାର ଦାୟିତ୍ଵ ପଡ଼ିଛି, ସେଥି ନିମନ୍ତେ ଆମେମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରାଣରେ ନିଜ ନିଜକୁ ନିୟୋଜିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଆମ ରାଜ୍ୟ ଭଳି ଏକ ଦରିଦ୍ର ଓ ଅନୁଗତ ରାଜ୍ୟର ସରକାରଙ୍କ ଆର୍ଥିକ ପରିସ୍ଥିତି ଦର୍ବଳ ହେବା ସ୍ଵାଭାବିକ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶ ସମ୍ମୁଖରେ ଯେଭଳି ପରିସ୍ଥିତି ଦେଖାଦେଇଛି ସେଥିରେ ଅନ୍ୟ କେହି ଆମମାନଙ୍କୁ ବିଶେଷ ପରିମାଣରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବେ ବୋଲି ଆଶା କରିବା ଉଚିତ ହେବନାହିଁ । ସର୍ବୋପରି ସ୍ଵାବଲମ୍ବନ, କଠିନ ଶ୍ରମ ଓ ଶୁଦ୍ଧିକୃତ କାର୍ଯ୍ୟର କୌଣସି ବିକଳ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାହିଁ । ମୋର କିନ୍ତୁ ମତ ଯେ କୃଷି ଓ ଶିଳ୍ପର ଦ୍ରୁତ ବିକାଶ ପାଇଁ ଯେଉଁ ଭଳି ପରିସ୍ଥିତି ଆବଶ୍ୟକ, ଓଡ଼ିଶାରେ ତାହାର ମୂଳଦୁଆ ପଡ଼ିଯାଉଛି ଏବଂ ଏ ଦିଗରେ ଭିତ୍ତି ଭୂମିର ଯଥେଷ୍ଟ ବିକାଶ ମଧ୍ୟ ସାଧନ ହୋଇ ସାରିଛି । ଆମେ ଯଦି ଦ୍ରୁତ ସଙ୍କଳ୍ପ ନେଇ ଓ ଐକ୍ୟବଦ୍ଧ ହୋଇ କାମ କରୁ ତେବେ ଆମେ ଯେ ନିଷୟ କୃତକାରୀ ହେବୁ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ସମ୍ଭବ ସଂଗ୍ରହ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କେତେକ ନୂତନ ଉପାୟ-ବିଶେଷ କରି ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଆୟରୁ ସମ୍ଭବ ସଂଗ୍ରହ ଓ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ କଳ୍ପନର ଆଦାୟ ପାଇଁ ଆମେ ପ୍ରସ୍ତାବ ରଖିଥିବା ବିଷୟ ମୁଁ ପୂର୍ବରୁ ସ୍ଵରୁପ କରିଛି । ଏଥି ନିମନ୍ତେ ମାନ୍ୟବର ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ସହଯୋଗ ମୁଁ କାମନା କରୁଛି । ମୋର ଦ୍ରୁତ ବିଶ୍ଵାସ, ସଭ୍ୟମାନଙ୍କ ସହଯୋଗ ବଳରେ ଆମେ କେବଳ ଯେ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବୁ ତା ନୁହେଁ, ଧାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟଠାରୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ସମ୍ଭବ ସଂଗ୍ରହ କରିପାରିବୁ ।

ମହାଶୟ, ମୁଁ ଏତିକି କହି ଏ ଗୃହରେ ବିବେଚନା କରାଯିବା ଓ ସୁହାତ ହେବା ସକାଶେ ୧୯୭୨-୭୩ର ବଜେଟ ଅଟକଳ ଉପସ୍ଥାପିତ କରୁଛି ।

ପରିଶିଷ୍ଟ 'କ'

ବିଜ୍ଞାନ ଭଣ୍ଡାର ପରିଷ୍କାର

(ହଜାର ଟଙ୍କା ହିସାବରେ)

		୧୯୭୧ ଅପ୍ରେଲ ପହିଲିର ବକେୟା ଭଣ୍ଡ	୧୯୭୨ ଅପ୍ରେଲ ପହିଲିର ବକେୟା ଅଟକଳ	୧୯୭୩ ଅପ୍ରେଲ ପହିଲିର ବକେୟା ଅଟକଳ
୧ । ଗାୟା ଭଣ୍ଡ	..	୬୫,୨୪,୨୪	୬୮,୮୨,୯୫	୭୨,୬୫,୮୨
୨ । ଭଣ୍ଡ ଉପାଣ୍ଡ (ପ୍ଲୋଟିଙ୍ଗ୍ ଡେଟ)	..	୧,୮୮,୦୦	୨,୭୦,୦୦	୨,୭୦,୦୦
୩ । କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଭଣ୍ଡ	..	୩,୮୪,୪୧,୦୪	୪,୨୩,୯୫,୫୦	୪,୪୮,୯୩,୮୯
୪ । ଭାରତର ଗିଜର୍ଟ ବ୍ୟାଙ୍କରୁ ଭଣ୍ଡ	..	୧,୫୭,୯୦	୨,୬୮,୩୯	୩,୨୨,୭୩
୫ । ଭାରତର କ୍ରୀଡ଼ା ବୀମା କରପୋରେ- ସନରୁ ଭଣ୍ଡ		୯,୧୩,୧୬	୯,୯୧,୭୩	୧୦,୬୭,୩୭
୬ । ଜାତୀୟ ସମବାୟ ଭଣ୍ଡରୁ କରପୋରେସନରୁ ଭଣ୍ଡ		୨,୪୨,୨୧	୨,୫୨,୨୭	୨,୬୭,୯୬
୭ । ଭାରତ ଖଦୀ ଓ ଗ୍ରାମୋଦ୍ୟୋଗ କମିଶନଙ୍କ ଠାରୁ ଭଣ୍ଡ		୧୨,୦୦	୧୨,୦୦	୧୨,୦୦
ମୋଟ	..	୪,୬୪,୭୭,୫୫	୫,୧୦,୭୨,୮୪	୫,୪୦,୯୯,୭୭

ପରିଷ୍ଟ 'ଖ'

୧୯୭୭-୭୮ ମସିହାପାଇଁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଯୋଜନା ଖର୍ଚ୍ଚ

(ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ହିସାବରେ)

	ବଜେଟ୍ରେ ବରାଦ ହିସା ଅର୍ଥର ପରିମାଣ
ଉଚ୍ଚତମ ସ୍ତରର ବାବଦ	

(୧) କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ

୧ । ଜମି ଉନ୍ନୟନ ସମେତ କୃଷି ଉତ୍ପାଦନ	୩୫୨'୯୮
୨ । ଭୂ-ସଂସ୍କାର	୪୦'୦୦
୩ । କ୍ଷୁଦ୍ର ଜଳ ସେଚନ	୩୨୩'୦୦
୪ । ମୂର୍ଚ୍ଛିକା ସଂରକ୍ଷଣ	୫୭'୦୦
୫ । ଆୟାକର୍ତ୍ତ ଉନ୍ନୟନ	୨୫'୦୦
୬ । ପଶୁପାଳନ, ଗବ୍ୟଶାଳା ଉନ୍ନୟନ ଓ ଦୁଗ୍ଧ ଯୋଗାଣ	୯୯'୯୭
୭ । ଜଙ୍ଗଲ	୧୦୫'୦୦
୮ । ମହ୍ୟାୟତ୍ତ	୮୦'୦୦
୯ । ପଶ୍ୟାଗାର ଓ ବିଜ୍ଞାପନ	୪'୧୮
ମୋଟ-(୧)-କୃଷି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	୧୦,୭୭'୧୩

(ଭକ୍ତ ଚକ୍ରା ଝିରାକରେ)

	ଉତ୍ତମର କାବଦ	ବଜେଟ୍‌ରେ ବରାଦ ଝିକା ଅର୍ଥର ପରିମାଣ
(୨) ସମବାୟ ଓ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ		
୧ । ସମବାୟ	..	୧୪୦'୦୦
୨ । ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ	..	୧୦୦'୦୦
୩ । ପଞ୍ଚାୟତ	..	୫'୪୦
ମୋଟ—(୨)—ସମବାୟ ଓ ଗୋଷ୍ଠୀ ଉନ୍ନୟନ		୨୪୫'୦୦
(୩) ଜଳସେଚନ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍		
୧ । ବୃହତ୍ ଓ ମଧ୍ୟମ ଜଳସେଚନ	..	୬୬୯'୦୦
୨ । କନ୍ୟା ନିୟନ୍ତ୍ରଣ	..	୧୦୦'୦୦
୩ । ବିଦ୍ୟୁତ୍	..	୨୯୬'୯୦
ମୋଟ—(୩)—ଜଳସେଚନ ଓ ବିଦ୍ୟୁତ୍		୧,୦୬୫'୯୦
(୪) ଶିଳ୍ପ ଓ ଖଣି		
୧ । ବୃହତ୍ ଓ ମଧ୍ୟମ ଧରଣର ଶିଳ୍ପ	..	୮୩'୦୦
୨ । ଖଣିର ସମ୍ପଦର ବିକାଶ	..	୪୦'୪୦
୩ । ଗ୍ରାମ୍ୟ ଓ କ୍ଷୁଦ୍ର ଶିଳ୍ପ	..	୮୦'୭୨
ମୋଟ—(୪)—ଶିଳ୍ପ ଓ ଖଣି		୨୦୪'୧୨

(ଲକ୍ଷ ବକା ହିସାବରେ)

	ଉତ୍ତରୀୟର ବାବଦ	ବଜେଟ୍‌ରେ ବୟତ ଥିବା ଅର୍ଥର ପରିମାଣ
--	---------------	--------------------------------------

(୫) ପରିବହନ ଓ ଯୋଗାଯୋଗ

୧ । ଗାଡ଼ା	..	୩୩୩' ୦୦
୨ । ଗାଡ଼ା ପରିବହନ	..	୩୩' ୦୦
୩ । ଆଗର୍‌ସେଣ୍ଟାୟ ଜଳପଥ ପରିବହନ	..	୦' ୫୦
୪ । ଖଣିଜ ଦ୍ରବ୍ୟ ପରିବହନ	..	୫' ୦୦
୫ । ପର୍ଯ୍ୟଟନ	..	୭' ୦୦

ମୋଟ—(୫)—ପରିବହନ ଓ ଯୋଗାଯୋଗ .. ୩୭୮' ୫୦

(୬) ସମାଜ ସେବା

୧ । ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା	..	୪୪୭' ୭୧
୨ । ବୈଷୟିକ ଶିକ୍ଷା	..	୨୫' ୦୦
୩ । ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ	..	୮' ୦୦
୪ । ପାନାୟତକ ଯୋଗାଣ	..	୨୧୪' ୦୦
୫ । ବାସଗୃହ ନିର୍ମାଣ	..	୧୧୮' ୦୦
୬ । ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ	..	୨୦୧' ୨୭
୭ । ନଗର ଉନ୍ନୟନ	..	୧୭' ୦୦

(ଭକ୍ଷ ବଜା ହିସାବରେ)

ଜନସଂଖ୍ୟା ବାବଦ	କଟକରେ ବଜାଦ ଥିବା ଅର୍ଥର ପରିମାଣ
୮ । ଅନୁରୂପ ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କର କଲ୍ୟାଣ	.. ୧୨୧'୦୦
୯ । ସମାଜ କଲ୍ୟାଣ	.. ୩'୬୨
୧୦ । ଶୁମ୍ଭ ଓ ଶୁମ୍ଭିକ କଲ୍ୟାଣ	.. ୮'୫୫
୧୧ । କାରିଗର ଚାଲିମ	.. ୧୩'୦୦
୧୨ । ଜନ ସହଯୋଗ	.. ୦'୪୦
ମୋଟ—(୭)—ସମାଜ ସେବା	.. ୧୨,୪୬'୪୪

(୭) ବିକ୍ରୟ

୧ । ପରିସଂଖ୍ୟାନ	.. ୮'୩୨
୨ । ପ୍ରସ୍ତର	.. ୯'୦୦
୩ । ସରକାରୀ ମୁଦ୍ରଣାଳୟ	.. ୧୮'୯୦
୪ । ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ସଂସ୍ଥା	.. ୦'୮୦

ମୋଟ—(୭)—ବିକ୍ରୟ .. ୩୬'୦୨

ସର୍ବ ମୋଟ .. ୪୭,୪୪'୫୧

ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ରାଷ୍ଟ୍ରାୟତ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନ ସମ୍ପର୍କୀୟ ପରିଚାଳନା ବାବଦ ୯୯୦.୦୦ ଭକ୍ଷ ବଜା ଏଥିର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନୁହେଁ ।

୧ । ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟୁତ୍ ବୋର୍ଡ .. ୯୯୦'୦୦

ମୋଟ—ରାଜ୍ୟ ଯୋଜନା ପରିଚାଳନା .. ୫୭,୩୪'୫୧

(1911-1912)

1911-1912
1911-1912
1911-1912

1911-1912
1911-1912
1911-1912
1911-1912
1911-1912

1911-1912
1911-1912

1911-1912
1911-1912
1911-1912
1911-1912
1911-1912

1911-1912
1911-1912

1911-1912
1911-1912

1911-1912
1911-1912

1911-1912
1911-1912

1911-1912
1911-1912

